Исмаиле Дуќо

Зашаща бе дъл

ИСМАИЛЕ ДУКО

ЗӘWАЩА БЕ ДЬЛ

Пиеса бь шәш ԛәwъмандьна, панздәһ сӧфәтава

ҺАЙПЕТҺРАТ
ЕРЕВАН 1964

(курд.)
Ф 74

ԻՍՄԱՅԻԼԵ ԴՈՒԿՈ

ԱՆՍԵՐ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹՅՈՒՆ

(քրդերեն)

Հայաստանի պետական հրատարակչություն
(Հայպետհրատ), Երևան, 1964 թ.

ИСМАИЛЕ ДУКО

ЗАМУЖЕСТВО БЕЗ ЛЮБВИ

(на курдском языке)

Армянское государственное издательство
(Айпетрат), Ереван, 1964 г.

Wək'иле сьлсьлəта ньвиск'ар у шаиред к'ӧрдед советиейə аḣьл wə'дəда qəwата xwə жанра драматургиаеда щер'ьбандьнə. Салед сии пиесе Аḣ'мəде Миразп, Wəзире Надьри у чəнд тəрщьмə дəртен, ле жь Wи wəхти h'ə-тани нḣа сəр т'əрека к'ьтебед ньвиск'аред к'ӧр-дед советие əм т'ӧ ə'франдьнəкə драмаейə нəшьркьри навиньн.

Бона ве йəке жи р'онаидитьна пиеса Исмаиле Дук'о «Зəwаща бе дьл» qəwьмандь-нəкə шаейə.

Идеа пиесаейə h'имли əw трагедиа к'ӧл-фəта к'ӧрдə бьндəстə-беəхтйарə мала патриар-дарə, ед кӧ бона к'ара xwə ḣазьрьн ḣəр хьрави у нəразибуне h'əта орт'а бав у кӧр'да пешда

биньн, дö дьле һ'ьзкьри жь һәв бьԛәтиньн, бьбьн ваисе бәхте ԝан.

Персонаже пиесе һәр йәк бь щур'е хә-бәрдана хԝәва к'öмәке дьдьн, ԝәки типед пиесе бь хәйсәте хԝәва жь һәв бенә щöда-кьрьне у әв йәк нәхшәкә т'әзә дьдә ньвисаре.

Пиеса «Зәԝаща бе дьл» öса һатйә сазкь-рьне, ԝәки дькарә мәщале бьдә хԝәә'фран-даред мала култура ве пиесе сәр дьк'е бь сәрфьнйаз бьԛәдиньн.

Э. У. БӘК'ОЕВА

Р'ОЛА ДЬQƏДИНЬН

Һ'ƏСƏН. 50 сали. П'ор'е сери т'әк-т'әка спибуйи. Хwәдькә к'ъще мәхмәр, qайшәкә фьрә жи дьдә сәр. К'ӧмәки qәwащьх р'әш сери. Сьфәтва беqәйдә, чә'ве фән ле.

Т'ЕЩЬР. Бьре Һ'әсән, 65 сали. Мәрики зьрав, р'у гӧли т'әмам спибуйи. Т'ьме к'олоз дьдә сәре хwә. П'едькә, чарьхе кәвн. Хwәдькә архальх-у оймә. К'иске ттуне к'еләке дардакьри. Хәбәрдьдә нәрм, һеди.

ГƏВƏЗ. Жьна Һ'әсән, 45 сали. Ԛ'ӧлфәтәкә бәдәw у дәстӧп'е. Морйе к'арбар сӧту. Хwәндькә к'ьнще т'укли, ә'нтә'ри. Фино бь польке зив хәмьланди дьдә сәре хwә. П'едькә соле р'әш бе пә'ни.

Р'ОСТƏМ. Ԛӧр'е Һ'әсән, 28 сали. Хӧртәки бльнд, сьмеле р'әши qәйт'ани ле, хwәдькә шале галифә у бьлузе гәwр. Чарьх льнга, qайша шьр'ьккьри пьште.

СУТО. Кöре Һ'əсəн 12—13 сали. Хwəдькə шале пьзикьри у блузе спи, бəр сту нəхшкьри. Дəльнге шале хwə дькə бəр гöре хwə.

К'ÖБАР. Жьна Р'остəм, бука Һ'əсəн, 26 сали. К'öлфəтəкə qьмəр, бəжьн у бал. Бь мори-мьрщана хəмьланди. Т'ьме һерати сери. Дерə у кöртьке сор ле, шалька к'əск бəр. Щотə соле кəвн, бе пə'ни, льнга.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. 63 сали. Мерəки р'у гöли бəр'дайи у тəмам спибуйи. Архальх у чöх ле. П'едькə щарна чарьх, щарна сапок. Т'ьме п'ещгир дьдə сəре хwə. Дəстмалəкə сор к'елэке дардакьри. Щарна щьг'арэ дьк'шинə, щарна жи гьзмине к'арбар.

МƏЩИТ. Хортəки щаһьл, 24 сали. К'ьнще əскəрйе ле. Хöртəки бəдəw, сьмеле рəшə тəньки ле.

НƏWАТ. Пирка Мəщит, 67 сали. Т'ьвг сери, һератийа рəш ле. П'е дькə калоше кур, əw жи qəльши, чəнд щйа дьрути.

МƏ'МУД 45 сали. Сьмеле qальнд ле. П'ор'е сери һəла һе спи нəбуйи. Хwəдькə шале галифə у бьлузе мəхмəр, qайща шьр'ьккьри дьдə сəр. Гöре нəхш льнга.

QƏРQАШ. Жьна Мə'муд, 42 сали. К'öлфəтəкə бəдəw. Хwəдькə к'ьнще т'əмьз, кöртьке сор у дере qичьк qəйганкьри, һ'əфгр'əнг дьдэ сəре хwэ. Бен ль пьште. Базьне зив зəндада.

ТʼОРʼЬН. Ԛӧрʼе Мəʼмуд, 21 сали. Сьмеле рʼəшə тəньк бəр поз. Хԝəдькə шале рʼəш пьзикьри у бьлузе спи бəр сту нəхшкьри. Кʼомəки жь пʼосте кара дьрути сери. Щотə соле сор льнга.

ЗАДИНƏ. Ԛиза Мəʼмуд, 19 сали. Ԛизəкə бəдəԝ, чʼəʼв-рʼəш, əʼни кəвəр, дəв бьчук, сӧфəт гӧлӧвəрʼ у ха-лəкə рʼəш ль сəр сурəте ԛəрԛаш. Бь мори у мьр-щана хəмьланди. Хԝəдькə кӧрʼтьке сут, дере сор, шалька кʼəск бь ԛəйтʼане ԛичʼьк хəмьланди. Ԛизəкə кʼəмал у шəрмокə.

БƏСЕ. Һəвале Задине, 25 сали. Ԛизəкə лаԛьрдчи, дьл-тʼəмьз у бəдəԝ. Хԝəдькə кӧрʼтьк у дере сор бь ԛəйтʼане сут хəмьланди. Кʼмбəра зерʼ пьште, сӧту морие кʼарбар, пʼесире тʼəмам сəдəф. Хəбəрдьдə зу, щарна перʼа жи дькʼəнə.

АЗАТ. 20 сали. Нəʼмəбьр. Хӧртəки чурʼ, дурва сьмеле ԝи наенə кʼьвше. Хԝəдькə бьлузе сьпи, шале гəԝр, кʼомəки гӧловəрʼ дьдə сəре хԝə, пʼедькə горе нəхш у щотə соле резин. Рʼевачуйинева чапьк.

СЬЛО. Щинар у мəрьве Мəʼмуд, 43 сали. Мəрики бəж-нева кьн. Хԝəдькə бьлузе сор у шале рəш, ԛай-шəкə ԛальн пьште. Пʼапʼахе ԛəԝащьх сери. Смеле рəшə тужин ле.

КʼОЧО. Һəвале Суто, 11 сали, шагьрт. Дьгəрʼə сəрԛот. Хԝəдькə шале рʼəш, пзикьри у бьлузе спи. Пʼедь-кə соле рəш, ле нə нола һəв, кьтəк һʼəвəки мəзьн у ԛəльшийə.

ƟʼРФУТ. Сəрдəʼԝати, апе Мəщит, 40 сали. Мəрики

бәжнбльнд к'оме գәwащьх ле. Хwәдькә архальх-
оймә. Qайшәкә шьр'ьққьри пьште. Софәтва к'ьр'-
нази, бору qальн, левә дахьсти, ч'ә'ве фән ле.

БӘДЬР. Зорнәчи, 25 сали. Хортәки бәдәw. Сьмеле рәшә
тәньки ле. Хwәдькә шал, блузе т'әзә, qайиша шь-
р'ьққьри пьште. Зә'фи дәвк'ән.

ЩӘМАЛ. Дәфчи, 27 сали. Нотла Бәдьр хwәдькә к'ьнще
гәзә. Сьмеле кьн тел-тели бәр поз.

БЬРАЗӘ'ВА. 26 сали. Хортәки дәвчапьк, вьр'вьр'о. Хwә-
дькә к'ьнще кәвн тәне соле льнга т'әзә. К'оме
баве хwә дьдә сәре хwә, әw жи серир'а мәзьн. Ч'ә'-
ве wи h'әвәки шаш.

Р'ӘШИД. Щинаре Һ'әсән, 37 сали. Хwәдькә чох-чәркә-
зи, сапок льнга. Qайша зивә шьр'ьккьри пьште.
Мәрики софәтва т'ьжи, сьмелр'әш, тьме сьмеле хwә
бадьдә у щарна гәwрйа хwә зәлал дькә.

ШЬВАН. Незики 50—55 сали. К'ьнще кәвн ле. П'отәки
qәльши давежә сәр мьле хwә.

БӘ'ЛГИФЬРОШ, ХОРТ, КӘWАНИ ЗАР', ЖЬНЬК,
ХӘБАТЧИ.

QƏWЬМАНДЬНА Ә'WЛЬН

Нивройә. Мала Һәсәнда Т'ещьр, Р'остәм у Һәсән р'уньштьнә. К'очо у Суто кътебе дьхуньн, ләзке шунда әwана дәст бьньвисаре дькьн.

Т'ещьр чарьх дьдру, Р'остәм шив дьхwә, Һәсән п'алдайи сәр бә'лги тъзмине дьк'шинә.

СÖФӘТЕ Ә'WЛЬН

Т'ЕЩЬР. Һ'әсән, т'ьхмина мьн чархе тә жи qәтйанә нә?

Һ'ӘСӘН. К'а тö сьтар теда майә?

Т'ЕЩЬР. Хwәде мала тә авакә, лап жь һәвда дехи паше дьвежи.

Р'ОСТӘМ. Апо, һ'әму тьште баво ŏсанә, әw к'әнге гöһ пе дькә.

Һ'ӘСӘН. Баво qöрба, дә тö гöһ пе бькә.

Р'ОСТӘМ. Дә ва чархе мьн жи бьнһер', йе хwә жи, әв бу чар мәһәйә п'е дькьм.

Т'ЕЩЬР. П'ьр'ә, дьреш теда начә һа.

Р'ОСТƏМ. Апо, əз двем əw ч'əрмəки qаимə нə?

Т'ЕЩЬР. Һəй, мала хае wи ава бə, ид чаwа бə, полайə, пола.

Һ'ƏСƏН. Т'ещьр, əw ч'əрм тə к'ӧ дəст'хьст?

Т'ЕЩЬР. Нə гае Вано тəqйа, мьн чу али Wи кьр, щамери дӧ щот да, əзе əви щоти тəр'а бьдрум, щоте дьн жи Р'остəмр'а.

Р'ОСТƏМ. Хwəде сəһ'əта тəр'абə wəллə зə'ф р'ьнд жи дьдруйи.

К'очо у Суто ньвисаре һəв һьмбəри һəв дькьн, йəк дьвежэ ньвисара мьн р'ьндə, йе дьн дьвежə йа мьн, ӧса дькьнə qалмəqалм.

Т'ЕЩЬР. Кӧр'о, лао, wə сəре мə бьр.

СУТО. (*Суто һ'əрдӧ дəстньвисара нишани Т'ещьр дькə*). Апо, апо, һəла бьнһер', иро к'е р'ьнд нвисйə?

Һ'ƏСƏН. Кӧр'о, лао, бьһельн мерьк шӧхӧле хwə бькə. Нə wəхте wийə.

Т'ЕЩЬР. Оһ, əw мьн кем буйə һа, һəр'ьн, һəр'ьн, һ'ьше мьн нə һ'ьше wəйə.

К'ОЧО. Кало щан, кало, те ле бьнһер'и, Суто зə'ф п'айе хwə дьдə.

СУТО. Р'ьндə лəма жи п'айе хwə дьдьм. (*Т'ещьр сьвьк ле дьнһер'ə*).

Т'ЕЩЬР. Ə'фəрьм wəр'а, wə һ'əр'да жи р'ьнд ньвисйə.

Р'ОСТƏМ. Суто, Суто, ще тö у К'очова дина хwə бь-
дьнə пəз, əгəр мəг'əлə бьлəqиньн жь мала дурхьн
h'əта əз тем.

К'очо у Суто həрəке кътебəки hьлтиньн у
дьчьн.

Һ'ƏСƏН. Т'ещьр, сала пар те бира тə, wəки тə чарьх
дьдьрут, р'енщбəр очр дьсəкьнин?

Т'ЕЩЬР. Ча нае бира мьн, ахьр we сале тö к'əс мина
мьн чарьх нəдьдрутьн.

Р'ОСТƏМ. Хwəде сəh'əта тəр'абə, тö жи нəби əм öн-
данə.

Т'ЕЩЬР. Р'остəм, лао, п'ешəйə, хwəр'а hинбə.

Р'ОСТƏМ. Апо, əз гöhö пе накьм, йане на əзе нола тə
бьдрум.

Т'ещьр щота пешйе хьлаз дькə.

Т'ЕЩЬР. Ва əва щота мьн хьлаз кьр, h'əвə бəне мьт'им
биньн бона щоте дьне.

Һ'ƏСƏН. (Гази жьна хwə дькə). Qизе, бьнhер
тер'еда бəне мьтим həйə, h'əвəки бинə. (Гəвəз
бен зу тинə у дьвежə Р'остəм).

ГƏВƏЗ. Р'остəм, дə зу чархе хwə п'екə həр'ə бьгhижə
пез. (Р'остəм чарха дькə льнге хwə).

Р'ОСТƏМ. Щотə мер wьрьч, чьма нькарьн qатьбьне.

ГƏWƏЗ. Зар'ьн, гьди, əw зə'ф дькарьн?

Т'ЕЩЬР. Oh, həвале wан we хwəй мальн.

Һ'ƏСƏН. Зукə, зукə, Р'остəм, һəр'ə бьгһижə wи qьр'ани, һ'əзар qəнщ һəйə, һ'əзар хьраб.

Р'ОСТƏМ. Щаньм чь дьвежи дə, ле һ'əвəки рьһ'əт нəбьм?

ГƏВƏЗ. Э, əв бу се сəһ'əте тə wəки щəм мə р'уньшти һəла рьһ'əт нəбуй?

Т'ЕЩЬР. Щаньм наһельн кöр' бина хwə бьстинə.

Һ'ƏСƏН. Кöр'о бьщə'м һəр'ə дə, чьма т'əрка мьн наки?

Т'ЕЩЬР. Дə wе һəр'ə, тə херə һа...

Һ'ƏСƏН. На, на, бьра һəр'ə бьгһижə wи qьр'ани. Мə надəра wи зуда дитйə (Р'остəм дьк'əвə ə'йнате).

Р'ОСТƏМ. Wəки öсанə гəрəке нəчьм.

ГƏВƏЗ. Ле хали сери буй.

Һ'ƏСƏН. (Бь һерс). Кöр'о лао, чарьхе тə һазьрьн, дə п'екə һəр'ə да.

Р'ОСТƏМ. Начьм...

ГƏВƏЗ. (Р'остəмр'а). Э, тö qöрбана К'оч'о у Суто би, əwана зар'ьн, зар'.

Т'ЕЩЬР. (Щьг'аре дьп'еч'ə). Щаньм чьма зар'ьн дə, wе һəвале wан һəрəке бəр кəри пəзьн, бунə хай мал, хай шельк.

Р'ОСТƏМ. Э, апо, ьне öсакьрйə, wəки зар' хwə насперьнə пез, шəв-р'о к'ьт'ебəке дьднə дəсте хwə пьтəпьтə wанə.

Һ'ƏСƏН. Кöр'о лао, чи тə к'ьт'еба wан к'əтйə, тö шьвани һəр'ə пəй пəзе хwə.

ГƏВƏЗ. (Р'остəмр'а). Ло тö qöрбана Суто би, тə wи херə, əw хандьна хwə дькə да, наһели хандик жь мала мə дəре?

Т'ЕЩЬР. Дə əре, тə жи ньзам хwəндьн кьрə чь. Сьве хwəндьне нин-аве бьдə тə.

Р'ОСТƏМ. (Бь мə'дəкьри). Wəлə ло.

ГƏВƏЗ. Һун öса дьвежьн, ле кöр'е Һ'ото ча бу мер, хандики пеш.

Һ'ƏСƏН. Кöр'е Һ'öтö к'ижанə?

ГƏВƏЗ. Əwи кö ньһа дəрсдар дьхəбьтə.

Т'ЕЩЬР. О, Шьбли, əw зор мерə щаньм.

ГƏВƏЗ. А хwəндьн тьштəки öсанə.

Һ'ƏСƏН. Дə qьраре хwəденə, сəре мьн qорбана хwəде бə, (жор дьнһер'ə) чь ə'нйа мəрйа ньвиси, öса жи те пешийа бəнда.

Р'ОСТƏМ. Əһ, жь мəрйа нинбə хwəде тö щара мəрйа накə мер.

Т'ЕЩЬР. Һəй ле хwəде чə'в ле дəрхьсти, һу!

ГƏВƏЗ. (Т'əшта аве дестда). Щаньм, һун чьма бадьлһəwа хəбəрдьдьн. Шöхöле wə тöнə, һəр'нə шö-хöле хwə да, чьма мə шəлпəзə дькьн.

> Гəвəз бь һерс öса дьвежə у дəрдьк'əвə бəр де-ри wəки аве бьр'ежə, ньшкева Суто у К'очо бь гьри дьр'əвьн бəрбь мал. Гəвəз щаб дьдə Һəсəн, Р'остəм у Т'ещьр. Суто бь гьри незики Т'ещьр дьбə.

Т'ЕЩЬР. Кöр'о чь буйə, к'ане пəз? (Суто к'əлогьри анщах щабе дьдə).

СУТО. Апо, се кучък к'əтьнə нава пез, бəри пез дьдан, дыгъртьн, бəр'дьдьн, мə кър-нəкър, жь нава пəз дəр-нəк'əтьн. (Һ'əсəн у Т'ещър мəт'əл дьминьн, гəло əw чь кучъкьн, wəки бəри пез дьдьн).

Һ'ƏСƏН. Кöр'о, к'идəре, wə пез к'öда бър? (Һерс дьк'əвə).

ГƏВƏЗ. Wай ле коне баве мə шəwьти, Р'остəм, əз хере тə нəвиньм, сəе һар к'əтьнə нава пез, бьгһиже.

Т'ЕЩЬР. Щаньм чь сəе һар дə, ахьр сə чьqа жи һарбə, тö тьштəки пез накə, мала мə хьраббə, əw дə'wəнəдə'wə.

Р'остəм у Һəсəн дьр'əвьн бəрбь нəwале.
Дəр шинаре Һəсəн чук у мəзьн бь һеwрзə дьк'əвнə гели, са һöща-һöща дькьн, тьвьнга агьр дькьн. Һəта гьһиштьна wан пəзе Һəсəн эп'ещə бьриндар дьбьн. Əwана дьр'əвнə бəрбь нəwале, дьчьнə сəр бəрəте чəнд һ'əйwана дьсəкьньн.

П'əр'дə

СÖФƏТЕ ДÖДА

Һ'ƏСƏН. Һəwар, бьгһижьн, гəли щинарно, һ'əйwане мьн дəст мьн чу, ардöмие бьднə мьн.

СЬЛО. (Һ'əсəнр'а). Ло мала тə кавла кöле бə, тö əви кəрие пез дьди бəр ви тьфали чь, тə нə го wе qьр'кə?

Һ'ӘСӘН. (Чоке хwә дьхә). Сьло, Сьло, тӧ халие сәре мьнки, тӧ мьн готе һәр'ьн, әw бәхтьр'әше кӧр'е мьн зоре шанд да.

ТОР'ЬН. Апо к'ижан?

Һ'ӘСӘН. Р'остәм, Р'остәм, бәлки әз хере ле нәвиньм.

ГӘВӘЗ. (Дьгри у чоке хwә дьхә). Ах мйа qәрqаш, ах мйа qәр, бәлки ч'ә'ве мьн бьр'жә.

Т'ЕЩЬР. (Мьле Гәвәзе дьгрә). Р'абә, р'абә, лао, кьрьна хwәдейә, әм чь бькьн?

ЩӘМАЛ. (Жь нәwале дькә гази): Апе Һ'әсән, ниве пез жи вйайә, вйайә.

Әwана дьчьн wан пәза тиньн, тоши сәр һәв дькьн, ле чәнд пәз диса кем бун.

СЬЛО. Щәмал, Щәмал, ще һәр'ә чәнд тар'ьша бинә, әм ван щәндәка дайньн сәр бьбьн.

Т'ЕЩЬР. Гәло Р'остәм к'иалида чу?

СЬЛО. Ло к'и занә к'әтә к'ижан гәли-нәwали, к'әс тӧнә газике.

Һ'ӘСӘН. Ло бьра щә'ньма хwә бе, иди һатьна wи чьранә.

Т'ор'ьн у Сьло пез дьгһиньнә һәв у дьжмьрьн, Һәсән у Гәвәз ч'ә'в пез дьк'әвьн һ'ә'вәки бин те бәр wан. Щәмал у Суто чәнд гӧһдьрежа тиньн, али Һәсән у Сьло бар дькьн у пез дажон бәрбь мал.

Т'ЕЩЬР. Wай Сьло, хwәде мьн бей тә нәкә, Т'ор'ьн, Щәмал, п'әр'е хаде сәр wә бә, мьразе wә суркьри

бə, лао. Əw зə'мəт wə иро мəр'а к'ьшанд əз тӧ щəра бир накьм.

СЬЛО. Щаньм, ле əм нəкьн к'е бькə?

ЩƏМАЛ. Мəр'а шəрмə wəки əм нəкьн.

Т'ОР'ЬН. Һəлбəт.

Əwана бь хəбəрдан дьгһижнə мал, али Һəсə щəндəка пəйа дькьн, у һəр к'əс дьчə мала хwə.

П'əр'дə

СӦФƏТЕ СЬСЙА

Мала Һəсəн. Шəр'е Р'остəм у Һəсəнə.

Һ'ƏСƏН. Wə дит чаwа мала мьн шəwьти, ощахе мьн кор бу?

Т'ЕЩЬР. Чь бежи, һəлбəт хwəде əw мəр'а кьрьбу р'ьсq.

Һ'ƏСƏН. Бе Р'остəм, əз хере тə нəвиньм, лао, щаньм мьн чəнд дəрба жер'а готе, зу бьщə'м һəр'ə бьгһижə wан һ'əрчар qьр'ана, һəла бе тə чьма т'əрка мале нəкьр, һай хали сəре тə бə.

Р'ОСТƏМ. Ə, мьн зə'ф заньбу wе əв qəзйа бе сəре мə?

Һ'ƏСƏН. Һəй ле qӧрбана р'енщбəре хəлqе буйи, демəки тӧ зə'ф гӧман буй сəр wан т'ьфала?

Р'ОСТƏМ. Э, тə ӧса кьрйə, wəки Суто əв qəзйа ани сəре мəда.

ТЕЩЬР. Wəлə гьлие тəйə, Р'остəм.

ҺӘСӘН. (Бь һерс). Р'ә'мә де баве тәбә, те дәнге хWә нәки, Т'ещьр, чьqа мәзьн дьби, аqле хWә өнда дьки.

Т'ЕЩЬР. Ә, Һәсән, т'оп мала тә нәк'әвә, һәвале Суто We бәр кәри пәзьн.

Р'ОСТӘМ. Wәлә ло.

ҺӘСӘН. (Р'остәмр'а). Wай ле хали сери буй.

Т'ЕЩЬР. Дә бәсә, бәсә, ид хәбәрдан нә лазьмә.

ҺӘСӘН. Ид чь бежьм, хали сәре көр'е хьраббә.

Р'ОСТӘМ. Баво, т'әWаqә дькьм иди дьреж нәкә.

ҺӘСӘН. Һәла ви дундайи бьнһер'ьн, бо...

Т'ЕЩЬР. Ә, дә бәсә дә!

Р'ОСТӘМ. Хәтакә чаWанә, щаньм.

ҺӘСӘН. (Р'адьбә жь п'йа) Дәнге хWә бьбьр', ут'әмәз, кәта хWәшә тәр'а.

Р'ОСТӘМ. Щаньм, тә херә, чь жь мьн дьхази, qәзйайә qәWьмийә, ле. әз ча бькьм?

ҺӘСӘН. Ло бе кәсаб, тә пәз т'әмам qьр'кьрийә һәла һе хәбәрдьди? (Р'остәм бь һерс р'адьбә жь п'йа).

Р'ОСТӘМ. Ло щә'нме qьр'бийә, нһа готьна тә чйә?

Һәсән хWә гали Р'остәм дькә, ле Т'ещьр мьле Һәсән qаим дьгрә.

ҺӘСӘН. Һәла мьн бәр'дә, һәла мьн бәр'дә, кәта хWәшә мьн ви ут'әмәзир'а.

Һәма ве дәме Суто кьт'еб дестда дьк'әвә мал, Һәсән һерса хWә сәр Суто дәр дькә, кьт'ебе же дьстинә у чәнд т'әпа сәре гәдә дьхә.

ҺƏСƏН. (Сутор'а) Һəй ле бəхтьр'əши, къ'тебе дьхуни? К'ане пəзе сор, к'ане бəранед кəл? Т'ӧ qӧрбана wанби. (Йалики жи ледьхə).

Т'ЕЩЬР. Кӧр'о, тə гəдə херə дə!

Р'ОСТƏМ. Ло тӧ qӧрбана wиби, чьма ледьхи? (Суто жь дəст баве анщах дьр'əвə).

ҺƏСƏН. (Р'остəмр'а). Дəнге хwə бьбьр', ут'əмəз.

Һəсəн хwə гали Р'остəм дькə wəки лехə, ле Р'остəм дə'фəке дьдə Һəсəн, Һəсəн к'ӧндьри дьк'əвə. Əw жь щие хwə р'адьбə wəки диса бьгьһижə Р'остəм, ле Шех Щəлил у Гəвəз дəрда тен.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Йа, йа, wə херə, р'ожхера wə!

Т'ЕЩЬР.
Р'ОСТƏМ. } Сəр ч'ə'ва.

ГƏВƏЗ. (Һəсəнр'а) Ло, р'ожа тə р'əш бə, тə хəрə, бона һəйwин хəлqе мə дьди к'əнандьне.

ҺƏСƏН. Дəнге хwə бьбьр', qиза нəмəрйа!

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. (Нəрм). Һəсəн шəрмə, тӧ чьма ӧса дьки, ощахе хwə кор дьки, нə п'ире хwə нас дьки, нə жи һосте хwə.

ҺƏСƏН. Кəко, əз хӧламе тəмə, те əви гьлии сафики.

Т'ЕЩЬР. Һəсəн, бəсə, шəрмə.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Чь буйə, чь qəwьмйə, һун чьма һəв вəнагəр'ьн?

Р'ОСТƏМ. Кəко, əз халйа бьн п'е тəмə, əви веспеда р'ӧке мə хар, һəла бе чь дьхази жь мə?

ГӘВӘЗ. (Кӧлав шехр'а датинә) Кәко к'әрәмкә рунe. (Шех р'удьне у тьзмина хẈә дәрдьхә).

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Ƙәсән чь ԛәẈьмйә, һәрса хẈә чьма тини, һәла бәж бьнһеръм? Нә дәнге тә дәр-щинар дьбһен, шәрмә бо...

ƘӘСӘН. (Чоке хẈә дьхә). Иди чь бежьм, мала мьн шәẈьтйә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Һәлбәт бона чь?

ƘӘСӘН, Баво, дьһӧ нәвхер Т'ещьр чарьх дьдрут, бәхтрәше һан жи тәрка мә нәкьр, пәз бәр'әдай һишт у әẈ һәрдӧ зар' шандә пәй пез, Ẉәки гӧва мьԛатбьне, э, кәко, әз на тӧ, дә беж әẈ чь дькарьн ԛатбьне?

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Э, паше.

ƘӘСӘН. Паше к'ижанә, әẈ һәр'дӧ гәдә жи к'ьтебар'а мьжул дьбьн, гӧһӧ пез накьн, дә гӧр һун гӧрбьн, тек'әвнә нав кәрие сор, ԛьр'кьн, һа ԛьр'кьн.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (Мәт'әлмай). Пийи?

ƘӘСӘН. Ле ча.

Т'ЕЩЬР. Әре, әз ощаха тәкьм.

Р'ОСТӘМ. (Нәрм). Э, кәко, әз хӧлам, мьн зәф заньбу Ẉе әẈ ә'щеба гран бе сәре мә?

ƘӘСӘН. (Бь һерс) Тәр'а дьвем дәнге хẈә бьбр'.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ, Гәрәки һащ хẈә һәби, лао.

ƘӘСӘН. (Р'остәмр'а). Ло ут'әмәз, тә нәго әв ƙәрдӧ зар' Ẉе ча ԛатбьне?

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Зар кʼижанә дә?
ТʼЕЩЬР. Суто, Кʼöчʼо бьра-бьра.
ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Һә әԜана шькьр мәзьньн, шькьр бöшкуринә.
ҺӘСӘН. Һәй мьн хер бöшкурйе öса нәдити, Ԝәки йәк жи әвә. (Рʼостәмрʼа).
РʼОСТӘМ. Баво, бәсә.
ҺӘСӘН. Бәсә? Бәс әԜ дьбә, Ԝәки әз нагада жь тә хьлаз бьбьм. (Жьна Рʼостәм ʼдьгри, перʼа жи кöрʼе Ԝей чʼук).
РʼОСТӘМ. Дә öса беж да, әре, дьхази һәма нага жи жь һәв хьлазбьн.
ТʼЕЩЬР. Кöрʼо лао, шәрмә, Ԝә һәв херә, а дьхае; әʼмәле мьни мьрʼанә, бо.
ГӘВӘЗ. (Тʼәшие датине сәр ьстерʼ у бь һерс) Щаньм, һун qöрбана хәлqе бьн, ахьр чьма беть-ваqи дьꞌкьнә ве мале дә?
ҺӘСӘН. ӘԜ кöл нәдзнә тә.
ГӘВӘЗ. Ԝай ле хали буй.
ҺӘСӘН. Тәрʼа дьвем зәʼф хәбәрнәдә, гьлие мьн ҕьлйә, гәрәке ве мале йан әз бьминьм, йан жи әв бәхтрʼәша.
РʼОСТӘМ. (Кʼәлогьри) Баш дьвежи, баво, жь вьр-һадз щәм тә майин мьрʼа дәст надә.
ҺӘСӘН. Бе готьн.
ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Һәсән, һун нәкнә qалмәqальм, әзе ави шöхöли öса һеса сафи бькьм, Ԝәки öщаха мьн паше жь Ԝә рʼази бә.
ТʼЕЩЬР. Сәре мьн qöрбана öщаха тәбә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Тещьр. шькьр тӧ мәрики нав у дәнги, тә дьнйае зәф гьли-готьн бьһистйә, тъхмина тә ль вьр щьһебун нә лазьмә?

ТЕЩЬР. (Бе дьле хWә) Ә, әз чь бежьм?

КӘСӘН. Ә'сә кәко, ә'сә, мәр'а бе гьли бе готьн щьһебун лазьмә.

ГӘВӘЗ. Qә кәвәки жи на.

КӘСӘН. (Ч'ә'ве хWә Гәвәзер'а щьну дькә). Тәр'а дьвем дәнге хWә бьбьр'.

ТЕЩЬР. Гәвәз лао, чи тә шӧхӧле мера к'әтйә?

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Бәле, (тъзмине датинә) щһебун кал у баве мә дәрбаз кърьнә, соз тӧнә бона We йәке,

ГӘВӘЗ. Кәко, кәко, әз хӧлам, ахьр бона чь жь һәв щһебьн дә. Нәфәре гъран ве мале тӧнә, зар'е һур жи аqа тӧнә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Тӧ хәбәрнәдә, дае, әм һәq-кәсабе ве мале заньн.

ГӘВӘЗ. (Бьн ч'ә'вар'а Р'остәм дьнһер'ә у һесьр жь ч'ә'ва дьбарьн, к'әсәре дьк'ьшинә). Ә, әз чь бежьм.

ТЕЩЬР. Бьра съламәти бә, Гәвәз, чьма бәр хWә дьк'әви?

КӘСӘН. (Бь һерс) Те мал дәрей, йан на? (Гәвәз бь искә-иск жь мал дәрте).

Р'ОСТӘМ. Баво, әзе жь тә щһебьм, ле р'ьнд заньбә те гошман би.

КӘСӘН. Wайле ба ле к'әти, һәла ле бьнһер'!

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (Жь щие хԜә радьбә). Әзе ва чум, һун к'ара хԜә бькьн. Әзе сьбе бема мал, чь лазьмә әме пек бильн.

ҺӘСӘН. Әре, әре, кәко, ә'сә-ә'сә.

Шех-Щәлил Р'остәм хԜәра дьбә мала хԜә. К'очо, Ԝәки һаш тьштәки тҩнәбу, кьтебәк дестда дьк'әвә мал.

К'ОЧО. (Бәр дәри дьсәкьнә). Кало, Суто к'ане?

ҺӘСӘН. (Бь һерс у бь дәнгәки бльнд). Дә бьщәм, ғуле кәрам, ишьqа ч'ә'ве мьнә, ча жи те мал. Кочо тьрса хԜә ҩса шаш дькә, Ԝәки кьтеба Ԝи жь дест дьк'әвә.

Т'ЕЩЬР. (Кьтебе һьл тинә). Әвә һа, әв, Ԝәки мала гәләка дьшәԜьтинә, зар' һини тьште хьраб дьбьн у нә хԜәде хԜә нас дькьн, нә жи ғире хԜә.

ҺӘСӘН. Ще к'а бьдә вьра. (Һәсән к'ғебе һьлдьдә). Гь руйе тә бу нә, Ԝәки мьн кәрие сор да дәр? (Кьтебе ғьрти-ғьрти дькә).

Т'ЕЩЬР. Ч'арәк дәсте мьн һәбуйа мьне кьтебе дьнйае тәмам бьшәԜьтанда.

ҺӘСӘН. Щаньм Ԝе роже Шьбли дәстә кьтеб стәндьбу, гәло әԜqа к'ғеб Ԝе чаԜа бькә? Әз жь ван кьтебе вьр-дәрәԜ тьштәки фә'м накьм.

Т'ЕЩЬР. Һәсән, щаньм мәрйе ҩса һәнә, Ԝәки дьвен һәр кьтебәк зерәки һежайә, ле дәрәԜ нинә ?

КӘСӘН. Дәрәԝә, ле чйә.

Т'ЕЩЬР. Бьр'а, Һәсән, дьвен пәзәки мә т'әв пәзе Мьстойә, әм нәчьнә щәм т'әсәлйа пез бькьн?

КӘСӘН. Э ньһа Мьстой малә?

Т'ЕЩЬР. Әре, әре, ле к'ӧйә.

КӘСӘН. Дә ԝәки ӧсанә бьльв әв һәр'ьн. (Һәрдӧ т'әв дьчьнә мала Мьсто).

П'әр'дә

ԚӘWЬМАНДЬНА ДӦДА

Мала Һәсәнда тьжә мәрьвьн. Әw пәзәке шәржекьрйә. Одеда чарькал кӧлав р̧ахьстинә. Һәсән сәр бә'лгие һьри п'алдайә. Гәвәз дәсте хwә тәwалкьри сәкьнийә бәр дери.

Шеx кьвш дькә, wәки Гәвәз наxwәзә щһебун һәбә.

СӦФӘТЕ Ә'WЛЬН

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Гәвәз, лао, чьма бәр хwә дьк'әви, щһебун әw ә'дәте мәйи кал-бавамә. Тӧ гәрәке шаби, wәки р̧ожа иро тә кӧр̧ мәзьн кьрйә, фьр̧е хьстйә. (Гәвәз сәр̧е хwә бәржәр дькә у һесре чә'ве хwә тәмьз дькә).

Ә'РФУТ. Бәле, кәко, гьлие тәйә, һәла р̧ә'мә де баве тә бә, те бежи wи чахи, wәхте әз жь баве хwә щһе бум, нә һәла һе зар̧е мьн жи тӧнәбун, әз тәзә зәwьщибум да.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Әре, әз ощахе хԜә кьм. Пәй зәԜаща тә чәнд мәһә дәрбаз бу, баве тә зутьре тә щһе кьр, ле Р'остәм шькьр мәзьнә, хԜәй зарә.

Кöре Р'остәми чук дьгри, мәри тьре әԝ жи фә'м дькә гьли дәрһәqа чьданә. Жьна Р'остәм чә'ве мере хԝә дьнһер'ә у чә'ве ԝе тьжи һәсьр дьбн.

ҢӘСӘН. Qизе, дәнгє Ԝи гәди бьбьр'ьн, мәри хәбәрдьдьн.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Щаньм, әԜ чьма дьгри, ще теркьн да, гöнәйә, нәһельн бьгьри. (Жьна Р'остәм жь отахе дәрдьк'әвә. Щмаә'та р'уньшти, гь чә'ве шех дьнһер'ьн. Шех-Щәлил тьзмина хԜә датинә).

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Р'ожа иро әм qап'йе Ңәсәнда бона шöхöләки фәрз һазьр бунә, ле бәле әви шöхöли әм гәрәке пек биньн, бе гьли, бе готьн.

Ә'РФУТ. Ә'сә.

СЬЛО. Әм бей ощаха тә нәбьн, әгәр тö ль вьри, демәк әв шöхöла Ԝе п'ак миәсәрбә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Т'ещьр, тö зани Ԝәки Р'остәмр'а ә'сә щһебун лазьмә?

ТЕЩЬР. Бәле, әз хöлам.

ҢӘСӘН. К'әрәмкә, кәко, гьлие хԜә пек бинә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Бәле, әм гьшк щинаре һәвьн, рьнд заньн һәбуна Ңәсән чь һәйә у чь тöнә, ле әм гәрәки öса бькьн, Ԝәки хәбәрдан тöнәбә. Мьн малда тәмам дайә бәр ңәсеб чь кö лазьмә.

ӘРФУТ. Әз ощаха тәкьм, мьн ӧса жи заньбу.

СЬЛО. Әм бей гьли-готьне кәко нәбьн.

Р'ОСТӘМ. Әм хӧламе кәконә, тьреԛе мәйә, р'онайа чәве мәйә, әм ньикарьн бәр хәбәрдьн.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Һ'әсән, Тещьр, әм дәрһәԛа пез бежьн.

ТЕЩЬР. Бәле.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Әгәр әм пез тәмам бәлай сәр нәфәре мале бькьн Р'остәмр'а дӧнздәһ пәз дьгһижә ле пәзәк жи зедә дьминә, ид әԝ шӧхӧле ԝәйә.

ТЕЩЬР. Ло әԝ ԛӧрбана тәбә, әсә пара тәйә.

Шех-Щәлил әви гьли кӧ дьбһе, гьлие хԝә һе тәԛьл дькә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Дәрһәԛа нин, тьхмина мьн, гәрәке һәрекер'а чар пут бьгьһижә.

ТЕЩЬР. Р'астә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Әз малда дәрһәԛа ногьн у челәке зәфи фькьрим, ле әз дьвем ногьн гәрәки бьгһижә Р'остәм у дәстә ньвин, кӧлав жи пер'а, чь дьминә дәрһәԛа һурмуре мале, иди әԝ шӧхӧле ԝәйә.

Р'ОСТӘМ. Кәко, зәф жь тә р'азимә.

ӘРФУТ. (Һ'әсәнр'а). Һ'ь, Һ'әсән, чьма дәнге хԝә наки?

Һ'ӘСӘН. Чь дәнге хԝә бькьм, ле на кәко, әз хӧламе тәмә, әз нькарьм нә челәке нә жи ногьне бьдмә Р'остәм.

Р'ОСТӘМ. Чьма, баво?

Һ'ӘСӘН. Ӧса.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Әw нәбу, Һәсән, нә мә гот гәрәки хәбәрдан тӧнәбә.

Р'ОСТӘМ. (Бь һерс). П'ак, кәко, wәки надә, надә, бьра әw жи жер'а бә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Дә әw иди шӧхӧле wәйә.

Ә'РФУТ. Бьра ӧса бә.

СЬЛО. (Шехр'а). Э, әв нәбу, гәрәк ә'сә йан челәк, йан ногьн бьгьһишта Р'остәм.

ҺӘСӘН. Щаньм чи тәр'анә, тӧ чьма хәбәрдьди?

Р'ОСТӘМ. Тьштә накә, Сьло, тьштә накә, бьра ӧса бә, әw жи мьн нәлазьмә.

ТЕЩЬР. Р'остәм, Р'остәм, нә әм иди ньһарьн бьхәбьтьн.

Р'ОСТӘМ. Ло щаньм, бьра wәр'абә, мьн чь готийә? (Жьна Р'остәм кӧдьбһе wәки нә челәк дьгһижә wан, нә жи ногьн, дьгри).

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (Жьна Р'остәмр'а) Qизе лао, дьле хwә тәнг нәкә, һун щаһьльн, хәбатчинә, сьба һәбуна wәе ӧса бә хәлqе һавжи wәбә. (Жьна Р'остәм сәре хwә бәржер дькә).

Ә'РФУТ. Бәле.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Дә щьмаә'т әв шӧхӧле фәрз, мьн хьлаз кьр, һун qайльн?

ҺӘСӘН. Ә'РФУТ. СЬЛО. Р'ОСТӘМ	Сьламәти бә, хер ҳwәшибә.

ҺƏСƏН. (Гəвəзера). Дə ԛизе, нин дайнə.

ГƏВƏЗ. Ве лəзе. (Гəвəз нин уичке тинə бəр Wан).

ТЕЩЬР. Дə истəгане хWə дагрьн.

ƏРФУТ. Кəко, истəгана хWə вьрдакə.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Ай, һай. (Əрфут дадгьрə).

ТЕЩЬР. Кəке Щəлил, əм хӧламе тəнə, бьра хWəде мəбей ощаха тə нəкə, əз дьхазьм, Wəки тӧ мəрəтьме ӧса ширəтк'ар би, əм ве к'асе вəхӧн салгйа тə.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Тə скəтбə, тə скəтбə!

ТЕЩЬР. Кəсəн, Əрфут, Р'остəм, Сьло, əз бей Wə нəбьм, сагбьн, сəрфьнйаз бьн. (Вəдӧхə).

ƏРФУТ
КƏСƏН
Р'ОСТƏМ
ШЕХ-ЩƏЛИЛ
СЬЛО
— Тə скəтбə, херлубə.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. (К'аса шəраве һьлтинə у дəст бь дӧуə дькə). Щьмаəт!

ЩЬМАƏТ. (Гьшк тəвай). Нəвини зə'мəт.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Һун əширьн, Wə бь чəве хWə дитйə, рабун-руньштандьна мə кӧрманща. Əва щһебуна кал у баве мə данинə пешийа мə. Ле əз дьхазьм əва щһебуна бав у кӧр'е сьламəти бə. Р'остəм жь маләке щһебу, бьра жь Р'остəм дəһе мал щһебьн. Дə һун жи сагбьн, сəрфьнйазбьн. Һьлдьн əм

тəв вəхӧн. (Шех дьхWəзə вəхWə, ле Сьло наћелə).

ӘРФУТ. Кəко, лазьмə к'аса тə ширьнкьн. (Дəст бь к'лама Дəwреше Ә̊вди дькə).

ТЕЩЬР. Г'əу, г'əу, г'əу у у у...

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Дəнги дьнебə. (Ә̊рфут к'ьлама хWə ће тəqьл дькə, We дəме Суто к'ьтеб дестда дьк'əвə мал. Шех-Щəлил дьвинə у дьвежə).

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Əвə Суто нə?

КӘСӘН. Бəле.

Суто нə сəлам нə кəлам, тə у бəр дери дьсəкьнə.

СЬЛО. (Qайм Ә̊рфутр'а). Ћəй əз кəйрана Wи дəнгимə!

КӘСӘН. Ћа, ћи, ћа ки, ћа, ћи, и, и, ... (Ә̊рфут ћеди-ћеди дəнге хWə ньмьз дькə у к'ьлама хWə хьлаз дькə). (Гь тəваи)—Дəнги дьнебə, Ә̊рфут.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (К'ьтеба дəсте Суто дьвинə дьбежə): Кəсəн лао, тӧ нькари əWи к'ьтеби жь дест бьстини у бавежи тəндуре бьшəWьтə, əW шəв у р'о пəй Wан к'ьтеба к'əтйə у тьштəки жи накə, ле рьнд заньбьн əW к'ьтебана We əщəвəке биньн сəре Wə. ӘW к'ьтебана нə к'ьтебе хWəденасийенə.

КӘСӘН. Ле əз хWəре наћельм əW ћəрə ћинбə.

СУТО. (Кьтебе дәим кәмез дькә), На, на, әзе һинбьм, хандьн пакә.

ТЕЩЬР. Ԝай ле хали сери буй, чи кӧлә, бәла хандьне нибу, ԝәки тә кәрие сор да дәр?

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Аһа, ле ԝәки дьвежьм, нә ахьр әз зањьм, бо, зьрара хандьне зәфә, зәф.

ҺӘСӘН. Әре, әз ощаха тә кьм.

СЬЛО. Щаньм чь зьрара хандьне һәйә?

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (Бе мәдә). Бо щаньм һьшбә ло!

СЬЛО. Кәко, әз ощаха тәкьм, хандьн тьштәки башә һу.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (Бь һерс). Ахьр тә ӧса кьрйә, ԝәки нә хԝәде хԝә нас дьки, нә жи шехе хԝә.

ТЕЩЬР.
ҺӘСӘН. } А, а, кәко, тә әм бекӧрмәт кьрьн..

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (Бь һерс). Ле әз чь бежьм, бо..

СЬЛО. Кәко-кәко, һерса хԝә нәйнә, бьра гьлие тә бә.

Р̓ОСТӘМ. (Бь һерс). Бо щаньм, һун пәй чь к̓әтьнә, нане хԝә бӧхӧн, сар бу да.

ТЕЩЬР. Ԝан гьлйа бьтәркиньн, ахьр ԝә гьшкар̓а әйанә, ԝәки Р̓остәм жь мә щһе бу, ида бшкурйе мә тӧнә, һәлбәт лазьмә Суто мәк̓тәбе дәрхьн у тенә бәр бәрхе мала.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Бо щаньм кал-баве мә хандьн кьрьнә.

СУТО. (Дьгри, льнге хԝә әрде дьхә). На, на, әзе һинбьм, һинбуи башә.

КƏСƏН. Бьщә'м һәр'ә, сәйп'сан. (Сутобьгьри дәрдьк'әвә дәрва).

СЬЛО. Бо щаньм, һун тьште бекер дькьн, ахьр әԜ тьфал ч'йә, Ԝәки Ԝәра хәбате бькә. Бьра һәрә һинбә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. О̆са нәвеж, о̆са нәвеж.

К'ӘСӘН. (Шехр'а), Ло кәко, әԜ чь занә дә, бәсә, әм бьт'әркиньн.

СЬЛО. Щьмаә'т, әм веспеда ԛап'ие К'әсәнда р'уньштьнә дәрбазйа хԜә дькьн, бьра мьразе К'әсән у Тещьр ви ԛап'и бьбә. Әм һьлдьн вәхо̆н к'аса ԛәдимйе. (Сьло к'аса ԛәдимие вәдо̆хә).

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Щаньм, ԛап'и ԛап'ие мәйә, әм Ԝе р'уньштьнә, һәл һе салг'и манә.

СЬЛО. На кәко, сәре мә зедәйә, әм чьԛа р'унен йәкә, ле кәко әзе гьлики бежьм дьле хԜә нәки, әм хԜәр'а лаԛьр'дйа дькьн.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. К'әрәмкә.

СЬЛО. (Дьк'әнә). Кәко, шех у п'ир чьма о̆са дәрәнг тер до̆хо̆н. Э, веспеда то̆ до̆хс̆и, һәла тер нәбуйи, бо ләма дьвежьн. «шех-п'ир, ԛир-сир». (Дьбә п'ирԛинйа гьшка дьк'әньн).

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Бәле, йа мә о̆санә.

ТЕШЬР. Бо щаньм, шехе щамер чь харйә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (Бе дьле хԜә). К'әсән, Т'ещьр, Гәвәз, мали ава, бьра щһебуна бав у ко̆ре сьламәтибә. Бьра ԛап'йе Ԝә шенбә.

Ә'РФУТ. К'әсән, Т'ещьр, мали ава.

СЬЛО. Мали ава, щћебуна сьламәтиебә. (Дьхазьн һәрьн).

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Бьра, Һәсән бира мьн чу. Әw пәза кӧ дьгһижә мьн әм чаwа бькьн? Әм нһа хwәра бьбьн, йан те бьшини?

ӘРФУТ. Э чьма, һазьр йәкщар хӧра бьбьн да.

ҺӘСӘН. Ле чаwа, әдәт әwә, wәки тӧ ньһа бьви.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Дә wәки ӧсанә ощахе мьн дӧуә' тә бькә, әм хwәра бьһәрьн. Дә бьльвьн.

Һәсән, Ростәм, Әрфут, тәв шех дьчьн нава кәрие пез у пәза лапә рьнд дьдьнә шех.

Иди жь we роже Ростәм жь баве хwә щһе те һәсабе.

П ә р д ә

СӦФӘТЕ ДӦДА

Жь щьһебуна бав у кӧре дәрбаз дьбә саләк. Эварә. Малда нәфәре мала Һәсән хwәра хәбәрдьдьн.

ТЕЩЬР. Һәсән, тьхмина мьн Суто иди 12 салийә нә?

ҺӘСӘН. Чь дьбежи, малаво, дӧ мәһа шунда 13 сале wи тәмам дьбә.

ТЕЩЬР. Чьма Суто кижан сали буйә?

ҺӘСӘН. Суто wе сале буйә, чахе тәйроке коне мә хьст.

ТЕЩЬР. (Б а w а р н а к ә). На щаньм. (Жьна Һә-
сән дькәбира хwә у те сәр созе Һ'ә-
сән).

ГӘВӘЗ. Әре, әре, растә, Суто wе сале буйә.

ТЕЩЬР. Дә бе Суто 13 салийә.

Һ'ӘСӘН. Әре щаньм, тӧ мьн баwар бькә.

ТЕЩЬР. Дә, wәки ӧсанә, әм гәрәки Суто бьзәwщиньн, Гәвәза мәрьм жи бәр дәсте мә хәбатчи лазьмә, фә-гӧнәйә, жьна тәнейә, әw жи иди мәзьн буйә, фә-qири дьчарчьрә.

Һ'ӘСӘН. Зәwаща Суто әсә лазьмә.

ГӘВӘЗ. Бо щаньм шӧхӧле бекер нәкьн, һәла бе әw тьфал чйә, зәwаща wи жи чь бә?

Һ'ӘСӘН. Әw кӧл нәданә тә, мьн тәра чәнд дәрба готйә тәви шӧхӧле мера нәбә, әw шӧхӧле мәйә.

ТЕЩЬР. (Г ә в ә з е р а). Щаньм чьма тьфалә дә, һәла бе 13 сал, хwәре нә һьндькә?

ГӘВӘЗ. На, әw шӧхӧләки чәтьнә.

Һ'ӘСӘН. Ло qиза нәмәрйа, һәлбәт кьше мьн тьштәки дьбьрә wәхта дьбежьм.

ТЕЩЬР. (Г ә в ә з р а) Раст дьве, лао-лао чи жь тә-ранә?

ГӘВӘЗ. Э, әз чь бежьм, һун тьме шӧхӧле ӧсайә чәп дьгьрьн.

ҺʼƏСƏН. (Һедика). Əw кӧл нəданə тə. (Дəрва дəнге са те, əwана кəвəке дьсəкьньн гӧһдарйе дькьн). Qизе, һəла бьнһер əw чь кəwалə.

Гəвəз дəрте бəр дери дьнһерʼə Əʼрфутə у əwана тəви һəв дькʼəвнə мал.

ƏʼРФУТ. Эвара wə хер.

ТЕЩЬР.
ҺʼƏСƏН. } Сəр чʼəʼва.

ТЕЩЬР. Оло, Əʼрфут тə херə?

ƏʼРФУТ. Шькьр херə, Һʼəсəн, мйа мə qəр тӧнə, хwəре тəв пəзе wə нинə.

ТЕЩЬР. Һəла рʼуне, һəла рʼуне, мьн мйа тə кьри кʼозе.

ƏʼРФУТ. Wай ле хwəде перʼа буй, əз жи веспеда ле дьгəрʼьм. (Əʼрфут рʼудне).

ҺʼƏСƏН. Əʼрфут, мə шӧхӧлəки фəрз гьртийə, тӧ чь дьвежи?

ƏʼРФУТ. Хwəде херкə, əw чь шӧхӧлə?

ҺƏСƏН. Оло, əм дьхазьн Суто бьзəwщиньн аqьле тə чь дьбьрʼə?

ƏʼРФУТ. Э чьбу, зəʼф пʼак.

ГƏВƏЗ. Э, бьре Əʼрфут, тӧ жи шӧхӧле рʼаст нагри.

ƏʼРФУТ. Щаньм чьма, нə Суто шькьр мəзьнə.

ҺƏСƏН. (Бь һерс). Qизе тəрʼа дьвем дəнге хwə бьбьрʼ, əз чь дьвежьм сəр созе мьн wарə, чи тəрʼанə. Һəлбəт əз жи тьштəки заньм, тə чь гот Əʼрфут?

ӘРФУТ. Һәлбәт.

ТЕЩЬР. Гәвәз, тӧ ӧса нәвеж. Нһа тӧ беж qиза к'е мәр'а дәст дьдә әм һәр'ьн бьхазьн?

ӘРФУТ. (Гәвәзер'а). Бәле, ай әw шӧхӧле тәйә, (Гәвәз мәт'әл-кӧлфәт qиза р'ьнд нас дькьн. (Гәвәз нахазә хәбәрдә майи дьсәкьнә иди нахазә хәбәрдә жи).

ГӘВӘЗ. (Мәдәкьри). Э, әз чь бежьм, wәки һун дьвежьн, һун жи бькьн. (Гәвәз дьчә отаха дьне).

ӘРФУТ. Тещьр, те бира тә, wәхта К'әләш кӧр'е хwә зәwьщанд? Малаво, әw лап зар' бу, һәла тӧ нһа бьнһер', буйә хwәй шельк.

Т'ЕЩЬР. Ле хwәре кар бьне сәвәте наминьн, Єуто шькр хор'тә, да.

ҺӘСӘН. Нһа һун чь дьвежьн, әм qиза к'е бьхазьн, wәки лаиqи мә бә?

ӘРФУТ. Qизар'а чь, сәри хwәш бә, к'ӧм зә'фьн.

Т'ЕЩЬР. Дә әм дьхазьн qизәкә ӧса, wәки шӧхӧлк'ар-бә, тәм у тәшие заньбә.

Һ'ӘСӘН. Оло, һун qиза Мстор'а чь дьвежьн, тьхмина мьн әw qизәкә п'ешьк у шӧхӧлк'арә.

Т'ЕЩЬР. Т'әу... у... мәри жи бәре хwә дьдә Мьстӧ, на, на, бо, әw мәрики qәлпә, чи мә ле к'әтйә?

ӘРФУТ. Мьн нава qизада qизәк бәгәм кьрйә, ай qиз. Щаньм, мьн тьре щәгәра мьн дәрхьстьнә, әw qиза хәбатчи, нав у намус, бәдәw, п'ешьк, ид ньзам чь бежьм.

Һ'ƏСӘН. Əw qиза к'əйə?

ƏРФУТ. Qиза Мə'мудə, qиза Мə'муд.

Һ'ƏСӘН. (Ньшкева). Ай əфəрьм, wəлə əз в... чърекъм əw кəчък сəр заре мьн бу, мьне бьгота... ле тə жь мьн зутьр гот. Ай чь бежьм, ай qиз.

Т'ЕЩЬР. Наве qизе чйə?

ƏРФУТ. | Задинə.
Һ'ƏСӘН. |

ƏРФУТ. Задинə, сəд щар Задинə, wəлə нане тəкъм qизе ӧса нав сӧрмание жи тӧнə.

Һ'ƏСӘН. Əрфут, тьхмина тə Мə'муде qизе бьдə мə?

ƏРФУТ. Һəй ле хwəде пер'а буй, əз wəке тек'əвмə орте, Мə'муд ид чь дькарə бежə?

Һ'ƏСӘН. Дə wəки ӧсанə тӧ дьби сəрдə'wəтие Суто, пештьри тə ид кəс тӧнə, əз гӧманьм wəки те əви шӧхӧли пек бини. (Ш а д ь б ə).

ƏРФУТ. Сəр чə'ве мьн.

Т'ЕЩЬР. Бо щаньм Əрфут зор мерə.

Һ'ƏСӘН. (Ґ а з и Ґ ə в ə з е д ь к ə). Qизе, һəла wар.

ҐƏВƏЗ. (М ə л у л-м ə л у л т е). Чйə?

Һ'ƏСӘН. Əм дьхазьн qиза Мə'муд биньн, тӧ чь дьбежи?

ҐƏВƏЗ. Qьсура qиза Мə'муд тӧнə, ле рьнд занъбьн дьлкə'тие wе һəйə.

ƏРФУТ. (Х w ə д ə w с а н ə з а н и е д а т и н ə). Дьлкə'тие чь, əw к'е гот, ле əз чьр'а ньзаньм, дəрəwə, дəрəw.

ГӘВӘЗ. Дьлк'әтйе ԝе жи ньһа әскәрие qӧльх дькә, ԝә бһист?

Т'ЕЩЬР. Мә'муд әԜ йәк занә?

ГӘВӘЗ. Занәбуне дьqәԜьмә ньзанбә.

Һ'ӘСӘН. Әһе, әв нәбу.

Ә'РФУТ. Ло щаньм, дьлк'әти к'ижанә, әз кӧ һәмә бә-сә, чьма Мәмуде рабә qәдре мьн әрдехә? Һу архайибьн, әԜ шӧхӧле мьнә.

Т'ЕЩЬР. Ло щаньм Ԝәки нәдә чьма әм нькарьн беж-нә, Сәвид бәг, Сак'о аг'а, нава сәкәтәкеда Ԝе qи-зе һьлдьн биннә мал, qә дәве Мә'муд жи наньһе-рьн.

Һ'ӘСӘН. Әм бежьн ӧса жи дьбә.

ГӘВӘЗ. Ле гәло әԜ йәк гӧнә нинә, сьва Ԝәки гәдә жь әскәрие һат Ԝе чь бежә?

Ә'РФУТ. Ә, читәранә, кӧр'е бьре мьн нинә, чахе һат әз дкарьм щаба хԜә бьме.

Т'ЕЩЬР. Ԝәлә ло!

ГӘВӘЗ. Нә тӧ ԝарә qиз Суто бәгәм нәкә.

Һ'ӘСӘН. Ло qиз к'ижанә, к'е qизе дьнһерә, кәта нага к'е дитйә, Ԝәки qиз рабә бәр де-баве хԜә хәбәр-дә, бежә, ава на, йе дьн.

Ә'РФУТ. На щаньм, сәри де у бавьн, к'е чь дьбежә, бьра бежә.

Т'ЕЩЬР. Һәлбәт ӧсанә, әԜ әдәте мәй кал у баванә.

Ә'РФУТ. Әм дьреж хәбәрнәдьн, хушка Гәвәз, тӧ Ԝе qизе qайили йан на?

ГƏВƏЗ. Əз тӧ qьсуре нькарьм биньмə сəр qиза мерьк, ле ахьр Суто һəла һе зарə, əW хандьна хWə дькə, чь Wəде Wи зəWащейə дə?

Һ'ƏСƏН. (Бь һəрс). Ло хандьн сəре тə у сəре Wи рəшбə, хандьна чь, əW баве тə, йан калке тə гора хWəда хандьн заньбун, Wəки нһа нав мə хандиı дəрен. Тəр'а дьбежьм, əгəр тӧ qиза Мə'муд qайлı беж, йане на, əме qизəкə дьне бьхазьн.

Ə'РФУТ. Wəлə бəхте мьнда бə, тае qиза мерьк тӧнə.

ТЕЩЬР. Бо чьма де-баве кəчъке qолайнə? Мəри гəрəке ə'сə'саса пьрскə. Сəри де у бавьн, дə əW жи п'акə, к'ӧтабу чу.

ГƏВƏЗ. Əз кəчъке qайльм, навежьм хьрабə.

Һ'ƏСƏН. Дə Wəки ӧсанə, иди к'аре тə пе нəк'əтйə, əW иди шӧхӧле мəйə, бьра к'əлле Ə'рфут мəр'а хашбə.

Ə'РФУТ. Ло щаньм əW шӧхӧла кӧ əм дьгрьн нə дəве нəму к'əсйə. Əме ӧса дəрбазкьн, Wəки һəта-һəтае бе готьне.

ТЕЩЬР. Һун We бежьн, һун к'əнге дьхазьн сьламəти һəр'ьн?

Ə'РФУТ. Сьве, сьве ə'сə гəрəки һəр'ьн,

Һ'ƏСƏН. Ле бона нишание?

Ə'РФУТ. ƏW шӧхӧле мьнə.

ТЕЩЬР. ƏW гьшка п'актьрə.

Һ'ƏСƏН. Бəле.

Ə'РФУТ. (Р'адьбə). Һ'əсəн, дə əзе We чум, ид дəрəнгə, сьбе зу əзе гəдə бьшиньм пəй тə. Мьqати мйа мə би.

Һ'ӘСӘН. Сәр чә'ве мьн.

Ә'РФУТ. Дә әзе ԝе чум, шәва ԝә бьминә хԝәш, (Дьчә).

Һ'ӘСӘН. } һәри сәр хԝәшие.
ТЕЩЬР }

Һ'әсән Ә'рфут вәр'едькә у вәдгәр'ә.

Һ'ӘСӘН. Ԛизе, щйа дайнә, ниве шәвейә. (Гәвәз щйа датинә).

ТЕЩЬР. Ԝәлә нане тәкьм, Ә'рфут зор мерә.

Һ'ӘСӘН. Чь дьвежи, щамеро, тае ԝи ԛә һәнә. Сәрдә'ԝәтики чаԝанә!

Т'ЕЩЬР. Дә әм р'азен чка хԝәде к'әта сьве чь дькә.

Һ'ӘСӘН. Ниве шәвейә да, һьндьк ма сьвә р'онбә. (Һ'әсән у Т'ещьр дьк'әвнә нава щйа).

Т'ЕЩЬР. (Гәвәзер'а) Дә чьре весин (Гәвәз чьре ведсинә).

Пәрдә

QƏWЬМАНДЬНА СЬСЙА

Р'ожтьра дьне. Хазгини мала Мə'муда руньштьнə. Бона wана əw пəзəк шəржекьрйə. Qəрqаша жьна Мə'муд нан дьк'шинə. К'омə qиз у хорт бəр дери сəкьниннəбь һəwаск'ари гöһдарийа хəбəрдана wан дькьрьн у щарна бьльнд хəбəрдьдьн. Шех-Щəлил феза гьшка руньштьйа.

СÖФƏТЕ Ə'WЛЬН

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Wьра qалмəqалмə, һəвəки һедика. (К ə р' д ь б ь н).

МƏ'МУД. (А р а q е д а д г р ə). Кəко, əз хöламе тəмə дəсте тə р'адмусьм, тö чаWа тьреqе мəй бəрбьч'ə'в к'ома хWəва сəр ч'ə'ве мьн һатьнə.

К'ОМ
ШЕХ-ЩƏЛИЛ } ХWəде ч'ə'ве тə хайкə, тə шəрбəт бə-

МƏ'МУД. Кəсəн, хWəде мьн бей тə у бей Т'ещьр нəкə, öса жи Ə'рфут, əз бей мə'рифəта Wи нəбьм.

Ə'РФУТ. Тə сьнəт бə, Мə'муд.

МӘ'МУД. Щьмаә'т, ԝарен әм ве к'асе вәхӧн салг'иа тьреԛе мәй аг'рәте.

К'ОМ Т'ӘВ. Амин, амин. (В ә д ӧ х ӧ н). Пәй вәхарьна гьшка Шех-Щәлил щаба хԝә дьдә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Харйа херлу бә.

МӘ'МУД. Зә'ф р'азинә.

Һ'ӘСӘН. Хӧламе тәнә, кәко.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Мәмуд, бьра ԛап'ие тә ԛап'не шайе бә. Чаԝа ԝә к'асәк пек ани тәв щьмаә'те вәхар салг'йа мьн, бьра салг'йа мьн ԛӧрбана диӊе мә эздид бә, бьра ощаха мьн мьразе әԝләде ԝә бькә.

МӘ'МУД. ӘԜләд хӧламе тәнә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Һ'әсән, Ә'рфут, Р'остәм п'әре хԝәде сәр ԝә бә. (Ш е х в ә д ӧ х ә).

Ә'РФУТ. Тә скәт бу?

Һ'ӘСӘН. Херәки ле бьвини, кәко.

Р'ОСТӘМ. Сәкәтбә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Зә'ф р'азимә, зә'ф р'азимә.

МӘ'МУД. Оло, к'асе хԝә дагьрьн да.

Һ'ӘСӘН. Хԝәде ԛапйе тә шенкә, хԝәре әм шәрм накьн.

МӘ'МУД. Кәко, кәко, әв нәбу нин һьлдә, щамеро.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Мә'муд, һәла к'ӧйә, әме бӧхӧн жи, вәхӧн жи.

Һ'ӘСӘН. Мәмуд, к'әко р'аст дьвежә, әме һәла һе пәзәкә тә жи бӧхӧн.

МӘМУД. Л'о бьра меване мина ԝә жь мала мьн кем нәбьн, һун заньн ԝәки әз мәрики меванкьзьм.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Мә'муд, к'әрәмкә, әм нә меваньн.

Мә'муд лева хwә дьгәзә, иди һ'әму тьшт жера фә'мдари дьбә. Т'аса дәсте Qәрqаше дькәвә.

Р'ОСТӘМ. ӘW чь бу?

QӘРQАШ. Тьштә на, тас гәрм бу дәсте мьн шәWьтанд.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Фәсал лао, фәсал.

МӘ'МУД. (Qәрqашер'а) Qизе дәсте тә бьр'чйә, йане тö? (Дьбә п'ирqиниййа гьшка Т'әв ч'әве шех дьнһер'ьн, Wәки гьли вәкә. Дьле һ'әсән тәбул нада дьньч'инә шех).

Һ'ӘСӘН. Кәко, тьхмина мьн иди Wә'дәйә, нә әм хWәй шöхöльн, дәрәнгә, дәрәнг.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (Щьг'ара дәсте хWә давежә). Бәле, Мә'муд, р'ожа иро мә qап'ие тә вәкьрйә бона нетәки.

МӘ'МУД. Сәр ч'әве мьн һатьнә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Т'әхмина мьн гәрәки һатьна мә тәр'а әйан бьбуйа.

МӘ'МУД. Һәла һе п'ак әйан нинә, кәко.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Тәр'а р'аст бежьм әм һатьнә бона мәрьвайе. Әм дьхазьн әWләда тә Задине бьхазьн әWләде һ'әсән Сутор'а.

Сьвдәре qиз у хорт дькьнә qалмәqалм, һәвалед Задине жь Qәрqаше дьпьрсьн.

Хатйа Qәрqаш, ле Задинә к'ане?

БӘСЕ. Хатйа Qәрqаш, ле Задинә к'ане?

QӘРQАШ. Чуйә пьнщаре. (К'омә qиз дьчнә пәй Задине).

МӘ'МУД. Wьра кәвәки һедика. Дәнге хWә бьбьрьн. (Дәре сьвдәре дьгрьн).

Һ'ӘСӘН. Wәлә растийа хWәде, һәмин к'оре мьн йе зәwащейә, мә дьхаст qизе хәлqе бьхаста, паше әм пеқьсйан Wәки qиза тә һәла һе мер нәкьрйә. Әм бона Гӧндие мә тьме п'әйе qиза тә дьдьн. Әм бона wе йәке һатьнә.

МӘ'МУД. Әw йәк соз тӧнә, Wәки qиза мьн qизәкә бьгәри ньӧсанә, wәки нһа нава сӧрмание жи тӧ бьгәри ньӧсанә, wәки нһа нава сӧрмание жи тӧ бьгәри ньӧсанә, ле qиза мьн ве гаве нә йа меранә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Мә'муд, әw нәбу, тӧ тьште ӧса дьвежи Wәки qә найе готьне. Мала тә ава бә, әW к'иjан qизе мә кӧрманща qәр'т-qаньх дьбьн у паше мер дькьн?

Һ'ӘСӘН. Мә'муд, әм Wәхтәки щинаре һәв бунә, әм һәв рьнд нас дькьн, Wәки мә һәв нас нәкьра рожа иро әм нәдһатьнә qап'йе тә.

Ә'РФУТ. Соз тӧнә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Щьмаә'та мә кӧрманща гьлики хWәш дьве, дьве «дәWе хWә щерьбанди, нәдә масте хәлqе нәщерьбанди».

ӘРФУТ. Әз ви наникьм ӧсанә да.

МƏ'МУД. Əз тö qьсуре найньм мала Һ'əсəн, əw мала Т'ещьре Щəwойə, дьнйа-əлам Щəwо нас дькьрьн.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Əлəwəк'ил, тае мерка тöнə.

МƏ'МУД. На кəко, нə мьн гот да, qьсура мерька тöнə, ле əз ве гаве qиза хwə надьмə мер.

Ə'РФУТ. Э, э. Мəмуд, тə диса дəст пе кьр. Демəки тö qəдре мə нагри.

МƏ'МУД. На, гьлие öса нəвеж, qəдре wə сəре мьн зедəйə.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. (Фелбази). Мəмуд, əз ощаха хwə кьм, мьн бьһистйə, wəки wе ва кəрчар р'ожа Закəчьке, бьра нəк'əвə нав хəлqе хəриб.

Мəмуд кö дьбһе р'əнг давежə у мəт'əлман дьминə.

Ə'РФУТ. Мəмуд, əм дьхазьн wəки мəрьвайа мə зьрав у дьрежбə, əwлəда тə нəк'əвə щики хəриб, ле wəки сьва бьрəвиньн хəлqе мəр'а чь бежə? Qиза шькьр мəзьнə, бəдəwə, тə һəw ньһер'и р'оке öса бьрьн, wəки тö жи һаш хwə тöнəби.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Əз ви наникьм, гьли гьлие Ə'рфутə.

Һ'ƏСƏН. (Шехр'а) Кəко, тъхмина тə, мала мə мала Мəмуд зəфи жь һəв дурə, нə р'ое чəнд дəрба əме һəр'ьн бен бона һəв дитьне?

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Ле ча.

Мəмуд у меване wи öса һəвр'а дьк'əвиа хəбəрдане к'əта дəрəнг. Жь п'ала гели кəчьк жь

гъьнщаре бь к'ълам тен. Т'әмам әшqи, шанә, дьсътьрен, ле Задинә мәлулә. Дьл We тьжи буйә, hесре ч'әва гöр' бунә, анщах р'е дьчә. Бәсе мьле Задине гьртйә у hәвр'а бь хәбәрдан тенә мал.

БӘСЕ. Задинә, тö бадьлhәWа бәр хWә дьк'әви, ахьр дьqәWьмә баве тә соз нәдә Wан.

ЗАДИНӘ. (Дьгри). На Бәсе, әз р'ьнд заньм, баве мьне соз бьдә Wан, әWана мәринә зорбәнә, бь феле хWә.

БӘСЕ. hәла тö бәр хWә нәк'әв, хWәде р'әмә.

ЗАДИНӘ. Ах, Бәсе щан, хәWна мьн ишәв We растбә.

БӘСЕ. Чь хәWн?

ЗАДИНӘ. Ишәв хәWнеда мьн Мәщит дит, бь к'ънще р'әш әW к'әтә мал. Әз тәне бум. Ах, әWи дәсте хWә да сәр мьле мьн у мьр'а гот «әз ва чум, ле тö гәрәк hивйа мьн би кәта hатьна мьн. Чахе әW мал дәрк'әт, бу тәqиннйа гöлла, әW дәнг к'әтә гöhе мьн, әз ньшйар бум, ах, мьн ч'әве хWә вәкьр, хәWн бу.

БӘСЕ. Дә хöре кәму хәWн раст нинә?

ЗАДИНӘ. Ах йәк тöнә, Wәки мьзгиники хере бьдә мьн. Дьле мьне нhа We бьтәqә. Ле, Бәсе щан, те бьвини, Wәки баве мьн соз дайә Wан.

БӘСЕ. Дә Wәки öсанә, әм кәвәки зу hәрьн бьгhижнә мал. (Задинә у Бәсе hәла нәгьhиштьбун мал, жьнәк дьчә пешйа Wан у дькә гази:

ЖЬНЬК. Qизе, зу ԝарьн дә, нә мерка веспеда һивйа ԝәнә.

Задинә әв кӧ дьбһе дьхәрьqә, кӧлфәт дьк нә qалмәqалм.

ЖЬНЬК. Аве биньн, аве.

Qәрqаш дәнге qалмәqалме дьбһе у бинәке дьр'әвә те сәр Задине.

QӘРQАШ. (Чоке хԝә дьхә). Wи ғоре мьн кӧр'кьри бә, вана чь әщеб анйә сәре qиза мьн? Qизе Бәсе, Задинә чьма ӧса бу?

БӘСЕ. Ньзаньм, мәге, ньшкева ӧса бу.

QӘРQАШ. Мала мьн шәԝьтандьн, qиза мьн жә'рдадай кьрьнә. Задинә, Задинә, Wи, әв чь әщеб бу һатә сәре мьн ғоркӧр'е?

Һав ве qалмәqалме Задинә ч'әве хԝә вәдькә, дорбәре хԝә дьнһер'ә, шәрм дькә, нәрм жь щие хԝә р'адьбә.

БӘСЕ. Хати, нәгри, Задина р'абу.

QӘРQАШ. Wи Задин, ә'зиза мьн, чьма ӧса буй, хԝәре тә ғьнщар' нәхарйә?

ЗАДИНӘ. (Анщах хәбәрдьдә). На ьне, мьн тьшта нәхарийә, тәне дьле мьн сьст дьбә, тьштә набә.

Бәсе у Qәрqаш дьк'әвнә мьле Задине у дьбьнә мал.

Малда qалмә-qалмә, ичке зор һьнәка кьрьйә. Мә'муд изне щьмаә'те дьхазә ԝәки дәре.

Мә'МУД. Щьмаәт, изна wә һәбә, әзе ньһа бем.

ЩЬМАӘ'Т. К'әрәмкә, к'әрәмкә. (Мә'муд дьчә щәм Задине).

Мә'МУД. (Ч'әве Задине дьнһер'ә) Лао, чьма өсани?

ЗАДИНӘ. Ах баво (дьгри).

Мә'МУД. (Qәрqәшер'а). Qизе, кәчьк чьма өса р'әнг авитйә?

QӘРQАШ. Р'ожа тә р'әш бә, әсам чьма өсанә, бәхте мәй мәр'анә.

Задинә дьнһер'ә дйа wе зәфи бәр хWә дьк'әвә дьл дьдә дйа хwә:

ЗАДИНӘ. Ьне, әз п'акьм, чь мьн һатийә? (Р'адьбә бь дәсте хWә шәлпькә ав вәдөхә. Чабе Мә'муд дьчә, Шех-Щәлил бь к'әнхе дьважә):

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Щаньм, тө өса зу чьма бира Qәрqаше дьки? (Гьшк дьк'әньн, ле Мә'муд мьр'үзә).

Һ'ӘСӘН. Мә'муд, сәр'е мьн qөрба, ид дәрәнгә гази кәчьке бькә, әм нишание певакьн у дәст бь шөхөле маин бькьн.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Дәрәнгә, дәрәнг, те бира к'е әм р'уньштьнә?

Мә'МУД. Ло һәмин мьн qиза хWә qөрбана Wә кьрйә, мьн дайи, ид һун чьма ләз к'әтьнә?

ӘРФУТ. На, Мәмуд, әм бей qаѓие тә нәбьн, нә ид дәрәнгә.

МӘ'МУД. Ве ләзе, ве ләзе, кәчък һәла һе къњще хWә хWәдькә, ле нәвәки бек'ефә ньзаньм чьма.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Ә'рфут, ще къламәки Wаре.

Әрфут дәсте хWә дьдә бәр гõһе хWә у дәст бь къламәке дькә.

Һ'ӘСӘН. Һәй ло, һәй ло, һәй ло...

Р'ОСТӘМ. Щан, щан, щан...

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Ә'фәрьм Ә'рфут, ә'фәрьм.

Мә'муд дьчә щәм Задине. Qәрqаш дькәнакә Задинә къњще хWә тәзә хWәнакә.

МӘ'МУД. Задинә, лао, мә тõ дайи кõр'е Һ'әсән, әWана һивйа тә сәкьнинә, бьльв бьра гõстилке текнә тьлйа тә, к'õта бу чу.

МӘ'МУД. Бра къњще хWә чьма хõнаки?

ЗАДИНӘ. Нә лазьмә, баво. (Диса дькә искә-иск).

QӘРQАШ. Qизе, хWә пеш мерьква ѓак хWәйкә, нәки таейә.

МӘ'МУД. Лао, һао, чьма дьгрйи нә qизе хәлqе жи мер дькьн, тõ әWан нотъла тә дьгрин? Дә бьльв, мерка һивйа мәнә. (Мә'муд мьле Задине дьгрә, дьбә щәм хазгинийа. Гьшк мәт'әлмайи ле дьнһерьн).

пешк'еши Wə дькьм.

МƏ'МУД. А, əва жи qиза мьн, пешк'еши Wə дькьм.

Ə'рфут гöстилка зер жь бəрйа хWə дəр дьхə у дькə тьлйа Задине. Дьлопə Һесьр дьк'əвə сəр дəсте Ə'рфут.

Ə'РФУТ. Нəгри лао, нəгри, хöре нə зари. (*Задинə дьчə*).

Һ'ƏСƏН. Бьмбрəк бə, бьмбарəк бə, пироз бə!

Чахе нишание певадькьн иди дəст бь ньк'бьрине дькьн. Ньк'бьрин Шех-Щəлил тəшкил дькə у гази дькə.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Щмаəт, əм нһа бь ə'дəте мəйи кал у бава ньк'е нəбьрьн?

Ə'РФУТ. Бəле, бəле, ə'сə лазьмə.

Һ'ƏСƏН. Тəгмина мьн, чаWа əз заньм, бе ньк'брин шöхöл сəр раст набə.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Ле ча, щамеро.

РОСТƏМ. Һь, апе Мəмуд, тö чь дьвежи?

МƏ'МУД. Əз чь бежьм, лао, чаWа дəстдьдə öса жи бькьн.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Дə, Һ'əсəн, Мəмуд, пешда Wарьн.

Һəсəн у Мəмуд пешбəри һəв рудьнен, дəсте һəв дьгрьн, печие хWə мəзьн дьсперьнə һəв.

Ə'РФУТ. (*Бь к'əн*). Мəмуд, тö жь Һ'əсəн qəWати, нһа дькари дəсте Һ'əсəн öса бöгһеши, Wəки əW пире хWə нас бькə. (*Т'əмам дьк'əньн*).

РОСТƏМ. Дə, кəко, к'əрəмкə.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. (*ГəWрйа хWə зəлал дькə*). Бəле.

Ә'РФУТ. Һ'әсән, qайм бьгър; печ҅йа хԝә бәржер нәкә,

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (Гази дькә). Мә'муде Мсто, qиза хԝә Задине жь дьлћьнаве Qәрqаше, qиза хԝә дьди Суто, кӧр҅е Һ'әсән. Тә да?

МӘ'МУД. Мьн да. (Дәсте һәв бәр҅дьдьн).

Ә'РФУТ. Һ'әсән, тӧ хԝәйе кӧр҅и, печ҅йа хԝә тьме феза печ҅йа Мә'муд бьгър. (Дәсте һәв диса дьгрьн).

Һәсән печ҅йа хԝә феза печ҅йа Мә'муд дьхә у ћәвәки дӧгћешә.

МӘ'МУД. (Бь к'ән) Һ'әвәки фәсал, гьди. Тә печ҅йа мьн шькенанд. Ай щамер, әз qиза хԝә дьдьмә тә, хԝәре печ҅йе жи надьм. (Гь дьк'әньн).

Р҅ОСТӘМ. Ӧса, баво, печ҅йа хԝә фәзехә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (Дәсте хԝә нәрм дьрежи Һ'әсән дькә). Һ'әсән, тәр҅амә, сьва шьлбун һәйә, корбун һәйә, р҅әв һәйә, бәз һәйә, тә qәбулә?

ҺӘСӘН. Мьн qәбулә. (Дәсте хԝә бәр҅дьдьн. Чаԝа qәйдә ньћьк'бьр҅ин се щара те ԝәк'ьландьне).

Ә'РФУТ. Бьмбарәк бә.

Р҅ОСТӘМ. Бьмбарәк бә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Ай хԝәде р҅уйе ԝә спикә.

ҺӘСӘН. Әм хӧламе тәнә, кәке Щәлил.

МӘ'МУД Хԝәде сәћәте бьдә тә, кәко.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Дә щмаә'т, бьбһен дӧуә' нкк'е. (Т'ә-мам кәр' дьбьн) Шех-Щәлил дәсте хԜә дьдә сәр дьле хԜә у дәст бь дӧуә'е дькә.

Әв дӧуә'а Шехале-Шәмсайә,
Ләв дьк'әвә нотла дӧ гьре бәранайә,
Мридо, һәр'ә, жь тәдәрк'әвә,
Ӄәзар малед мьридханайә.
(Дьԝәк'ьлинә се дәрба).

ӃӘСӘН. Ай хԝәде ә'мьре дьреж бьдә тә, кәко.
Ә'РФУТ. Хԝәде мә бей гьли-готьне тә нәкә.
ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Дӧуә' хԜәде ль ԝәбә, шаи бьмбарәкбә.
Ә'РФУТ. Ӄәке Щәлил ӧлмдарә, щаньм.
ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Дә щмаә'т, к'асе хԜә дагрьн. (Гь да-дьгьрьн). Демәк мә бьр'и нкка кӧр'е Ӄәсән у йа qиза Мә'муд, һәлбәт ә'в йәка сьламәтибә у херхԜәшибә. (Вәдӧхә).
Ә'РФУТ. Сламәтибә.
ӃӘСӘН. Мьразе Ԝан ль һәв бьбә.
Р'ОСТӘМ. Бьмбарәкбә, бьмбарәкбә.
ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (К'аса щәраве һьлтинә). Мә'муд, әм бей кӧрмәт у сйанәта тә нәбьн. Әве к'асе әм вәхӧн салгйа бук у зә'ве. Бьра мьразе ԝан һәв бьбә. Дә гьшк һәвр'а һьлдьн. (Гьшк вәдӧхӧн Ԝәкә созе щех).
МӘ'МУД. (Щаба хԜә дьдә). Щьмаә'т, һун сәр чә'ве мьн һатьнә. Бьра хԜәде әв кера мә пек гьртйә бьмбарәк пироз бә. Ирода бьра Ӄәсән әԜ-

лəда мьн хWəра кəсаб бькə əWлəд. Əз дьхазьм əв мəрьвтийа мə кəлал у дьрежбə. (Мə'муд дьхазə вəхWə, ле Р'остəм дəст бь к'ьла, ма «Фьлите Qöто» дькə).

МƏ'МУД. Дəнги дьне бə, дəнги дьне бə!

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Һа һи, һа ки, һа һи, й... й... (Р'остəм к'ьлама хWə щарна бьльнд дьвежə щарна жи нəрм. We дəме Сьло у Т'орьн дəрда тен).

СЬЛО. Щан, щан, щан.

Щьмаə'т бона Сьло щи һазьр дькə.

ЩЬМАƏ'Т. Сьло, к'əрəмкə, к'əрəмкə.

СЬЛО. Щьмаəт, һун qə зə'мəте нəвиньн, а, əзе вьра рунем (рудьне).

МƏ'МУД. (Т'орьнра). Кöро Т'орьн, хале тə чьма нəһат?

Т'ОР'ЬН. Əз чумə мала Wан, хати дьгот, əв дö рожə чуйə бажер һəла һе нəһатйə.

МƏ'МУД. Пак.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Щан Р'остəм, əз бей Wи дəнги нəбьм, к'е чь дьвежə бьра бежə. Wəкə дəнге Р'остəм дəнг тöнə.

СЬЛО. (Бь к'əн). Т'əу, əW дəнгə?

һəла Р'остəм к'ьлама хWə хьлаз нəкьрбу, Сьло чəнд к'ьлам тəвһəвдькə у бь qəйдəки бса дьвежə, Wəки əшqа щьмаəте вəдьбə.

МƏ'МУД. Р'остəм, Сьло, дəнге ԝə мəр'а, к'əрəма хԝə-де ԝəр'а. (Вəдӧхə).

СЬЛО.
Р'ОСТƏМ. } Скəт бə, скəт бə.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Мə'муд, əм бе мə'рифəта тə нəбьн, мə иди шӧхӧле хԝə ə'ԝльн хьлаз кьр, əм дəст бь шӧхӧле майин бькьн.

Ə'РФУТ. Бəле, кəко р'аст дьвежə.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Əм дьхазьн һəма нага жи ԛəльн ббьб-р'ьн, тӧ чь дьвежи?

ҠƏСƏН. Нага гьшка п'актьрə.

МƏ'МУД. Дə һун заньн. (Гьшк ԛайл дьбьн).

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Ньһа тӧ дьхази ԛəлəн ббьбр'и, йан Сьло?

МƏ'МУД. На, бьра Сьло ббьбр'ə, əԝи шӧхӧли дьспер-мə Сьло.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Дə ԝəки ӧсанə жь йале гəдə ԛəлəн ԝе Ə'рфут ббьбр'ə. Һун ԛайльн?
(Гьшка һəвр'а): Бəле, бəле.

ҠƏСƏН. Һай əз бей Сьло нəбьм, дə дəст пе бькьн, əз кəйрана сəре ԝə.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Сьло, ԛəльн ббьбр' бь ə'дəте мəйи кал у бава.

СЬЛО. Бəле, ԛəлəн əз дьбьр'ьм 25 пəзи.

МƏ'МУД. Ай ə'фəрьм, нə кем нə зедə.

Ə'РФУТ. На Сьло, əԝ нəбу, аԛа ԛəлəн к'е ве кəйаме дитйə?

ҠƏСƏН. Һəлбəт тӧ к'əси.

Т'ОРЬН. (Шехр'а). Кәко, һәла тӧ беж, чьма әва зә-фә wәки әвана мәт'әл дминьн.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Һәлбәт зә'фә, лао.

СЬЛО. Qә жи нә зә'фә.

Һәсән дәсте хwә Ә'рфутр'а ньмз дькә, wәки Ә'рфут qәлән кемкә.

Ә'РФУТ. Э, әз чь бежьм тӧ ӧса дьвежи, wәки мәри нахазә хәбәрдә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. На, на, Сьло, әв нәбу, qәлән нә'вәки кемкә, ӧса набә, щаньм.

СЬЛО. Сәр хатьре кәко, чаwа тьреqе мә, ронайа ч'ә-ве мә, әз 5 пәза дьбахшинмә wи. Ид әз ньк'арьм тьштәки нә кемкьн нә зедә.

(Гь һәвр'а) Ә'фәрьм, ә'фәрьм.

Т'ОРЬН. Апе Сьло, тә зә'ф бахшанде.

СЬЛО. Тьштә накә, тьреqе мәйә. (К'аса хwә һьл-тинә, wәки к'аса Ә'рфутхә).

Ә'РФУТ. Һәла к'әрәмкьн, щьмаә'т, Сьло әw 20 пәзи wәки дьвежи гьр-һур нә?

СЬЛО. Гьр-һур, щамеро, ид чьма дьтьрси?

Ә'РФУТ. На, натрсьм, тӧ саг'би, wәки ӧсанә, Сьло, к'аса хwә вьрдакә. (Ә'рфут, Сьло к'асе хwә һәв дьхьн у вәдӧхӧн).

(Гьшк һәвр'а): Бьмбәрәк бә, пироз бә!

Задинә бәр дери нава к'ома һәвала мәлул сәкьнйә, һесре ч'ә'ва зьһа набьн.

ԚИЗƏК. Задинə, тö бальлһəԝа бəр хԝə дьк'əви.

ЗАДИНƏ. Гəли хушка, ид бə'са мьн нəкьн, дьле мьн буйə тəле хуне, һун ньзаньн...

БƏСЕ. Задинə щан, ид чь бьки, кьрьна хԝəдейə. Һəлбəт хԝəде öса ə'нйа тə ньвиси бу.

ЗАДИНƏ. На Бəсе, нə кьрьна хԝəдейə, кьрьна бəндайə, ԝəки öса сəр бəхт-мьразе щаһьла дьт'əр'ьминьн. Ах, Бəсе, тə дьгот хԝəде р'ə'мə, баве тə соз надə ԝан, ле чьма да, ах, вьрһада ə'мре мьн п'уч'ə. (Дьгри).

БƏСЕ. Ə, чь дькари бьки, ə'дəти хьрабə...

ЗАДИНƏ. Ах, бьцəлə, ə'дəт у зəԝаща һа.

БƏСЕ. (һедика). Задинə, ле чахе Мəщит чу əскəрйе ԛə тəр'а ч'ь гот?

ЗАДИНƏ. Ах, бə'се нəкə. Хазьл хԝəде ԝе р'оже р'öке мьн бьстəнда, мьн əв ə'щеба нəдита. Бəсе щан, əԝи һəр мьр'а гот: «һивйа мьн би кəта һатьна мьн». (Дьгри).

БƏСЕ. Ԛə нə'ме ԝи тен?

ЗАДИНƏ. На Бəсе щан, зуда нае.

БƏСЕ. Задинə, һəла тö бьнвис.

ЗАДИНƏ. Чь дьвежи, Бəсе, ахьр дəсте мьн ԝе чаԝа бьгрə, йан дəрһəԛа чь бьнвисьм, бьнһер' ԛəлəне мьн дьбьр'ьн ԝе зутьре мьн бьбьн, ид əз чь бькьм, чь хали сəре хԝə кьм? (Дьгри).

Жь нава гели дəнгəки зəлул те. Əԝ хортəки щаһьл кьлама «Дайке» дьстьре.

БӘСЕ. Һәла Задин, рьнд сәһкә, бәрхване мә ча рьнд дьстьре.

ЗАДИНӘ. Ах, Бәсе, әW жь дьле мьн дьстьре. Чьqә хWәш дьстьре, һәлбәт дәрд у кӧле Wи жи пьрә.

Дйа Задине у кӧлфәтәкә дьн харьне дьк-шиньн. Бона аликьрьне Qәрqаш гази Бәсе у За-дине дькә.

QӘРQАШ. Бәсе, Задинә, ще Wарен кәвәки али мә бькьн, әм пеɼа пәɼьтин лао-лао.

БӘСЕ. Ве ләзе, хати, ве ләзе.

Бәсе дьчә ле Задинә һе әW кьлам сәһ дькә. Һӧндӧɼе мале диса qальмәqалмә, кеф у шайӥә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (*Qайм*). Сьло, дәст бь хәлата бькә.

СЬЛО. Щьмаәт, wә гьшкаɼа әйанә, Wәки мә qәләни бьɼи 20 пәзи. (*Гьшк һәвɼа*). Бәле, бәле.

СЬЛО. Нһа әз жь Wә дьхазьм кәспәке, щотә гӧһар, щотә сапок.

ӘРФУТ. Һай, һай, һай тә чь лекьр, малаво, кәвәки пәйа бә.

СЬЛО. (*Бь лаqьɼди*). Әз сйаримә, пәйа набьм.

ɼОСТӘМ. Щаньм, Сьлоӥ чи беисафә.

КӘСӘН. Бо, бьнһеɼ Сьло чь ледкә һа.

СЬЛО. (*Мәмудɼа*). Мьн зәф пак гот нә, Мәмуд?

МӘМУД. Тә тӧ qьсур ле нәһишт.

ӘРФУТ. Сьло, әw нәбу, Wәрә әм чаWа бьра һәвɼа ӧса пәвкәвьн, Wәки qә хәбәрдан тӧнәбә.

СЬЛО. Беж,

ӘРФУТ. Wәрә гöhар у сапок дайнә йалики, бьра бьминә кәсп тәне.

ШӘХ-ЩӘЛИЛ. Ай әфәрьм Әрфутра, мерки зәф хWәш дьвежә, hәрьн сәр созе Әрфут.

ТÖРЬН. На кәко. хәлат дьгhижә мьн, сапок гәрәке әсә hәбә.

МӘМУД. Пак, Wәки öсанә, Сьло, зәмәте нәдә мерька, чаWа дәст дьдә öса жи бькә.

СЬЛО. Щьмаәт, дә Wәки öсанә бьра кәсп нав дәре, дьминә щотә гöhар у щотә сапок.

ӘРФУТ. Ай чь бежьм, дә каса хWә вьрдакә. (Каса хWә hәв дьхьн у вәдöхöн).

ЩЬМАӘТ. Бьмбарәк бә, пироз бә!

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Щьмаәт, чаWа Wә әйанә, мә иди шöхöле хWә миәсәркьр. демәки, qәлән бу 20 пәз, хәлат-щотә гöhар у щотә сапок. Hhа, Әрфут, Кәсән, hуне qәлән кәнге биньн?

ӘРФУТ. Бәле, Мәмуд, әме qәлән кәвтйа дьне биньн. Әм нахазьн әглә бькьн.

МӘМУД. Тьштә накә, чьчах дьбә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Бәле, әW жи чу. Щьмаәт, ле hун дәрhәqа дәWәте чь дьвежьн?

ӘРФУТ. Дә әW йәк шöхöле Мәмуд у йе Кәсәнә.

КӘСӘН. На, әз дьхWәзьм зу бә.

ӘРФУТ. Ло щаньм дәWәт чьqа зу бьбә аqа пакә, тә чь гот, кәко?

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. hәлбәт.

МƏ'МУД. Дə Wəки ӧсанə əз изне дьдьмə Wə се мəh
шунда Wарен бука хWə бhəрьн.

ҔƏСƏН. На, на Мə'муд, əW нəбу, зə'ф дəрəнги дьк'əвə

МƏ'МУД. Ҕəта əм к'аре хWə бькьн həр се мəhə we з
дəрбазбьн. Ахьр к'ьнще буке гəрəки бе дьруне,
hьрмур лазьмə бьстиньн, хWəре агьр п'ишо нинə?

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Малаво, демəки нава мəhəкеда нькари
тəмам hазьр бьки?

ҔƏСƏН. Wəлə ло.

МƏ'МУД. Набə, кəко, набə, hун чьма дьдьнə зора
хWə.

СЬЛО. Мə'муд, дə Wəки ӧсанə бьра дӧ мəhа шунда
бен. Бо щаньм, əвана р'ьнд зор мə дькьн.

МƏ'МУД. Əз чь бежьм, дə Wəки дьвежи бьра ӧса бə.

Ə'РФУТ. Əз дьWəк'линьм, hун р'ьнд заньбьн, демəки
əме буке бен бьбьн дӧ мəhа шунда.

ГЬШК ҔƏВР'А. Слəмəти бə, сьламəти бə. (Əwана
дьхазьн р'абьн, ле Мə'муд наhелə).

МƏ'МУД. Ҕəла р'уне, к'аса мере огьре жи вəхӧн па-
ше həрьн, Wəки хWəде огьр-намусе бьдə Wə.
(*Гь к'асе хWə дадгьрьн*).

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Wəй Мə'муд, хWəде мə'рифəта тə hе
зедə бькə.

Ə'РФУТ. Дə гь тəв hьлдьн əм вəхӧн Wəкə созе Мə'-
муд. (*Гь вəдӧхӧн*).

МƏ'МУД. (*Шехр'а*) кəко, əз хӧламе тəмə, ще дӧ-

уə'ки мə бькə, сəр нане мə тьщтəки беж, паше һəрьн. (Гь рудьнен у кəр дьбьн).

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Дöуə'а хWəде сəр ве мале бə.

Ə'РФУТ. Əре, əре, кəко, ще тьштəки беж, сəр нане Мə'муд, кəйфа Мə'муд.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Бəле. (Дəст пе дькə).

Əр һə'м дьла, һə'м дьла,
Мə дöуə'нə мə ськ'анə,
Ə'ли Wəденə.
Зəлəмəти кöли фəрзи
Хöльq Əла.
Əла их бəр, əла сəфəр
Əв тə'м щьнəт һəйə,
Wа сəлам к'əмбəр, сəмбəр,
Биqан Əла,
Мə щöсöн ə'рəфатə к'атьви
Хəм нəби, дəм нəби,
Мал, рьсq зедə би.
Йе дайə əв тə'м,
Бöһöшт мьqам.
Дожа лева һə'рам
Нав дьлк Сöлт'ан Эздит
Ə'лек'им сəлам.

Гь дəсте хWə дьдьнə руйе хWə ħəрəке п'ьрти нан дькьнə дəве хWə у дьвежьн: тəхтə qəдимбə.

МƏ'МУД Хаде сəкəта тəр'а бə, кəко, əм зə'ф р'азинə.
Ə'РФУТ. Дə Мə'муд, да ма хатьре тə.
ҸƏСƏН. Мə'муд, мали ава, диндəра тə т'ер набьм!
ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Мали ава, Мə'муд!
Р'ОСТƏМ. Мали ава, мали ава!
МƏ'МУД.
СЬЛО. } Сəр ч'ə'ва һатьнə, Wəр'а огъp бə, огъp бə.

Хазгини бь əшq у ша вəдьгəр'нə мале хwə,
Ҹəсəн wе шəве Ə'рфут дьбə мала хwə, wəки
сьвəтьре əw ҹəрд ве дəрбе һəр'ьнə мала Ə'р-
фут.

П'əр'дə

СÖФƏТА ДÖДА

Ҹəсəн у Ə'рфут р'əх щəwер'а һеди-һəди дьчьн.

Ə'РФУТ. Оло, Ҹəсəн, исал бьнав чьqа хwəш буйə.
ҸƏСƏН. Ҹəй, мала тə нəк'əвə, бəрəк'əт, бəрəк'əт.
Ə'РФУТ. Нə исал шли зə'ф һат дə.
ҸƏСƏН. Хwəде шенкə сала исальн, кəйwан р'ьнд т'ер
дöхwə.
Ə'РФУТ. Ҹəла, һа, һа, һа, əв ч'йа у банйа бьнһер'.
ҸƏСƏН. (*Ньшкева К'очо у Суто дьвинə*). Оло,
һəла ле бьнһер', диса əw һəрдö бəхтр'əш гьһиш-
тьнə һəв.

нэбьн, иро ԝе шьлйе һэбэ.

КЭСЭН. (Гази дькэ) Кöр'о Суто, мьԛати бэрхабэ, жь мала дур нэхэ кэта һатьна мьн,

КОЧО. (Щабе дьде): эре, эре, апо, эм бэрха дур набьн.

Э'рфут у Кэсэн һеди-һеди п'ебэржери гели дьбьн.

Э'РФУТ. Мират п'ебэржерэки чи бефэсалэ.

КЭСЭН, Чэтьнайа мэ ма эв ч'ич'ька һа. Һэй гьди, щаһьл бун, п'ебэржер, һэвраз бэр мьн чьбун?

Э'РФУТ. Ле нһа к'амбах, ид чь мэда майэ.

КЭСЭН. Бьр'а Э'рфут, мьн дина хԝэ дьда буке, тьхмина мьн дьгрйа.

Э'РФУТ. Эре, бэлэнгази бэр хԝэ дьк'эт.

КЭСЭН. Ԝэлэ Э'рфут, ԛизе öса чэтьн нав эла мэ шэрԛйада һэбэ.

Э'РФУТ. Эре эз ве р'ое кьм.

КЭСЭН. Ле чьма дьгрйа?

Э'РФУТ. Ча нэгри, длкэ'тие ԝе эскэриейэ.

КЭСЭН. Хԝэде нэкэ ле ԝэки ньшкева бе?

Э'РФУТ. На щаньм, эԝ ве гаве нае, тьхмина мьн эԝ Урьсетейэ. К'и занэ эԝ к'ижан ԛöнщйэ нһа.

КЭСЭН. Э'рфут, тö шькьр сэрԝэхти, ԝарэ бь наве Мэщит к'аг'азэке бьдэ нвисаре бе «Задинэ, эз

дьqəWьмə бем, дьqəWьмə наем, тӧ һивйа мьн нə-
сəкьн, əз һатьм жи тə настиньм». А, ль ве дəр-
we дьле кəчъке сар бə.

Ә'РФУТ. Әw зә'ф һеса дькарьм бькьм, малаво, шӧхӧле
дəста нинə?

Һ'ӘСӘН. Мьн бһистийə, wəки ван р'ожа гəдə кəчъкер'а
нə'мə шандийə, готйə нəчи мер һ'əта тем.

Ә'РФУТ. На, тӧ фькара нəкə, əз заньм чь дькьм.

Ә'рфут у Һ'əсəн дьгьһижнə мал. Дəнге
к'əлба те. Зар'е Ә'рфут дьр'əвнə пешйа баве-

К'очо у Суто сəр сəлəке р'уньштьнə хwəр'а
хəбəрдьдан.

К'ОЧО. Суто, тӧ иди сьбеда наей школе?

СУТО. На, баве мьн наһелə, дьвежə мьн, дьве бəрха
хwəйкə.

К'ОЧО. Тӧ һ'ьз дьки бей школе?

СУТО. Ча һ'ьз накьм, мəри жи хандьне һ'ьз нəкə, ле
чь фəйдə, wəки наһельн.

К'ОЧО. Суто, баве тə тьме шӧхӧле чəп дьгрə.

СУТО. Чəп к'ижанə?

К'ОЧО. Ле чəп нинə, wəки наһелə тӧ бей школе, тə
зəWьщандйə.

СУТО. Р'астə, К'очо, баве мьн хьрабə, ле əз чаWа
бькьм?

К'ОЧО. Чахе буке тиньнə мал, тӧ бьгри, бежə буке,
бе əз нахазьм тӧ мала мəда би, һəр'ə, һəр'ə.

бьк'ӧтə.

СУТО. Ахьр баве мьн ԝе мьн бьк'ӧтə.

КОЧО. Баве мьн зəф п'акə, ԛə мьн нак'ӧтə (С у т о к ӧ əԝ й ə к д ь б һ е к' ə с ə р ə к и д ь к' ь ш и н ə).

Əԝана хəбəрданева мьжул дьбьн, бəрхе ԝан дьчьн тəв пəзе хəлԛе дьбьн. Шьван гази ԝан дькə.

ШЬВАН. Һирə, һирə, щаньм əв мират'ана жь к'ӧ һатьн, бəрхванно, ԝарен, дан бу дə.

К'очо у Суто дьр'əвьн ԝəки бəрха топи сəр һəв кьн.

ШЬВАН. Ло тулед һəрамно, һун чьма бəрха бəр'əдай дькьн, ԛə гӧр-дьза натьрсьн, чаԝанə?

СУТО. (Б ь т ь р с) Апо, мə ньзаньбу пəзе тə аԛа незики мəйə.

ШЬВАН. Ԛатьбьне лао-лао.

КОЧО. Апо, əме вьрһада р'ьнд ԛатбьне.

ШЬВАН. Дə бажо, жь пез дурхьн. к'алə-к'ала ԝан сəре мə бьр. (К' о ч о у С у т о б ə р х а ж ь ш ь в а н д у р д ь х ь н).

СУТО. (Һ е д и к а). Чьԛа мəрики һəйф бу, йəки дьне буйа ԝе мə бьк'ӧта.

КОЧО. Ле тə тьре гь мина баве тə мəрйа дьк'ӧтьн?

СУТО. Дə хӧре баве мьн тəне нинə?

КОЧО. Əз заньм, ԝəки баве тə тəне нинə, ле мəрйе бенсаф зəф һəнə.

СУТО. Дə бəсə дəрһəqа Wе йəке əм хəбəрдьн, əм бəр-
ха һеди-һеди нəбьнə мал?
КОЧО. Ле чь, иди дəрəнгə.

ƏWəна бəрха һеди-һеди бəрбь мале дə-
жон у хари нəwале дьбьн.

Пəрде

СÖФƏТА СЬСЙА

Бəр щəwəки фьрə тьжи кöлфəт топ бунə. Ниврöйə.
Кˈомə кöлфəтед гöнде Мəˈмуд һатьнə сəр əрqе бəраве: йəк кьнщə
дьшо, йəк щарˈщьм, йе дьн кöлəв у һьри. Һəма öса һəр йəк шö-
хблəк дькə. Бəсе у Задинə жи вьранə.

ЗАДИНƏ. Бəсе, Бəсе, һəла бьнһерˈ мьн əва щарˈщьма
тəмьз шуштйə йане на?
БƏСЕ. (Бь лаqьрˈди), чьма кˈижан шöхöле тə хь-
рабə, Wəки əW жи хьраббə.
ЗАДИНƏ. Кəнəка Wеда дайнə, Бəсе бьнһерˈ, чьqа дь-
шом щарˈьщьм кˈаW дьбə. Мəри тьре тəзəйə.
БƏСЕ. (Бь кˈəн). Əре Задинə, ӆола тə кˈаwə, рˈьндə,
бука тəзə. (Кəчˈьк дькˈəньн).
ЗАДИНƏ. (Шəрм дькə). Бəсе чьqа кəнəка кьз
дьки.
БƏСЕ. Э, чьма дəрəWə тö бəдəWи, бука тəзəйи.

ЗАДИНӘ. (Бе' мә'дә). Ә, әһ..,

ЖЬНЬК. Qизе лао, Задине нәднә шәрме, Wә кәчъке херә?

Жь п'ала мьлдьрежәкир'а бь к'ьлам хср-тәки щаһьл те. Әw нә'мәбьрә.

БӘСЕ. Гәли кәчъка, һәла бьнһерьн нә'мәбьре мә чи әшqә, гәло әW к'ода дьчә? (Нә'мәбьр незики кәчъка дьбә).

НӘ'МӘБЬР. Р'ожхера Wә, qәWат бә Wәр'а.

К'ӦЛФӘТ. Сәр чә'ва.

БӘСЕ. Иро тә херә ль вандәра?

НӘ'МӘБЬР. Шькьр херә. (Нә'мәбьр жь бәрйа хWә нә'ме дәрдьхә).

НӘ'МӘБЬР. Задина Мә'муд к'ейә?

ЗАДИНӘ. (Һедика). Әзьм.

НӘ'МӘБЬР. Һан әва нә'ма тәйә. (Задинә шәрма ньзанә чь бькә. ӘW бе мә'де хWә нә'мә һьлдьдә. К'ӧлфәтед wьр мәтәлмайи Задине дьнһерьн у һәвр'а дькнә п'ьсә-п'ьс).

ЗАДИНӘ. (Һедика). Әв чь нә'мәйә?

НӘ'МӘБЬР. Ньзаньм, бьхун те заньби. (Нә'мәбьр дьчә).

Задинә дьчә сәр кәвьрәкә рудьне у дьхунә. К'ӧлфәт тәмам ле дьнһерьн. Задинә чахе хандьне хьлаз дькә, к'әсрәки гьран дьк'ьшинә.

БӘСЕ. (незики Задине дьбә). Задинә, жь мьн тьшта вәдшери, һәла ԛайм бьхун әз жи заньбьм.

ЗАДИНӘ. Ах ид чь һәбә, әщеба рәшә һатийә сәре мьн торкоре.

БӘСЕ. һәла бьхун.

ЗАДИНӘ. (һедика к'әлогьри дьхунә). «Задинә, тӧ һивйа мьн нәсәкьн, әз бем жи иди тә настиньм. Әз иди зәԜьщимә, тӧ иди һивйа мьн нәсәкьн».

БӘСЕ. (Бь һерс). Нәмәри! Дьнһери чь дькә? Намуса хәлԛера дьлизә.

ЗАДИНӘ. Ах, Бәсе щан, бәхте мьн ӧсанә, нә гӧне тӧ к'әсийә.

Ведәре кәчъкәк к'лама хәрибие дьстьре.

БӘСЕ. Бәхтрәше ча хԜәш дьстьре.

ЗАДИНӘ. Бьстрен, хушке мьн, бьстрен. Ах, хазьла әз жи нола Ԝә бе дәрд бума.

БӘСЕ. Задинә, кәму тьшти биркә бьра һәрә, тӧ вьрһада дәрһәԛа Мәщит дӧшӧрмиш нәбә. Тәра дьвем биркә бьра һәрә.

ЗАДИНӘ. Ах, Бәсе щан, чаԜа бир бькьм... (Дьгри).

БӘСЕ. Әз чь бежьм, хушка мьн. ӘԜ бьра рьнд заньбә, Ԝәки кьрьна Ԝи нә шӧхӧле меранә, шәрм мәрие ӧсара. Әз тәра дьвежьм, вьрһада ԛә бәр

xWə nək'əv, birkə bьƣa hərə. Də bьlьv, əm hərьnə nav kəčьka.

Əw kərd dьčinə ɕəm kəčьka. Bəse nezikи wana dьbə.

БƏСЕ. Чйə hун öса дьзикава хəбəрдьдьн, шəрмə, шəрм wəрa.

КƏЧЪКƏК. Бəсе, əм тьште башqə хəбəрнадьн, əм дəрhəqa га у həспа хəбəрдьдьн, həла бьнhерьн заре к'əнге биньн, əм hуƣмура баркьн həрьн.

Задинə пе дəстмале hесре чəве хwə тəмьз дькə. Кəчьк дьхазьн кəвəки рунен, ле заре га у кəспа тиньн.

ЖЬНЬКƏК. Гəли кəчька, а, We зар hатьн, рабьн, əм баркьн həрнə мал, ид дəрəнгə.

Əwана тəв радьбьн, дəст бь баркьрьне дькьн у hеди-hеди бəре хwə дьдьнə гöнд.

Wəхта Задинə незики мале дьбə, дьнhерə we Əрфут у Мəмуд жь мала Wан дəрдькəвьн. Задинə рйа хWə дöгhезə, wəки чəве we чəве Əрфут нəкəвə. Те мале, дьнhерə нане сəр тəхтə həла hе hьлнəданə. Торьн тəне бəр тəхтə руньштйə нан дьхwə, Qəрqаш жи истəгана дьшу.

ЗАДИНƏ. (Дйа хWəра). Ьне, ва мьн щарщьм дани бəр дери.

ՔӘРՔАШ. Торьн, ще рабə Wан щарщьма сьвдəре щиwаркə.

Торьн дьчə щиwар дькə диса те.

ЗАДИНƏ. (һедика). Ьне, əW мерьк чьма һатьбу?
ՔӘРՔАШ. Qəлəн ани.
ЗАДИНƏ. (һедика). Qəлəне мьн...
ТОРЬН. Задинə, һун чьма öса дəрəнг һатьн?
ЗАДИНƏ. Чьма дəрəнгə, анщах да.
ՔӘРՔАШ. Qизе лао, тö нəбьрчийи?
ЗАДИНƏ. На ьне, иште мьн тöнə.
ՔӘРՔАШ. Тə чь харйə?
ЗАДИНƏ. Э, ьне чьqа пəй гьлйа дьк'əви.

Мə'муд те мал, Задинə радьбə жь п'йа.

МƏ'МУД. Руне.

Задине рудьне у мəтəлмайи баве дьнһерə.

ТОРЬН. Баво, изне дьди истəганə шəраб вəхöм?
МƏ'МУД. (Бь һерс). Вəхwə.
ЗАДИНƏ. (Бь тьрс). Баво, тö иро чьма öса мьн дьнһери?
МƏ'МУД. Бона we йəке, wəки тö иро бəр ч'əве мьн хьраб тей к'ьвше.
ՔӘРՔАШ. Iə кəчьке херə?
МƏ'МУД. ƏW кöл нəданə тə.
ЗАДИНƏ. Чьма мьн чь кьрийə, баво?

МӘ'МУД. Нәһака нәрам, тӧ ньзани тә чь кърйә? Тәр'а дьвем хWә бәрай сәр һәвкә, бәр хәлqе мә нәдә шәрме, йане на әзе гӧлие тә йәк-йәк һьлкьм.

QӘРQАШ. (Т ә в һ ә в д ь б ә). Чь буйә, чь буйә, чь дьхази We кәч'ьке?

ТОР'ЬН. Баво, тӧ диса бәр бае хәлqе дьк'әви.

МӘ'МУД. (Б ь һ е р с). Чь хәлq, тӧ чь һаш гьлийә һәйи?

ЗАДИНӘ. Чь гьли, баво? (Д ь г р и).

МӘ'МУД. Тәр'а дьвем дәнге хWә бьбьр', бәр мьн нәкә искә-иск.

ЗАДИНӘ. Ахьр баво, әз һаш тьштәки тӧнәмә.

МӘ'МУД. Тӧ һаш гьлийа тӧнәйи? Тӧ һаш нә'ма кӧр'е пире бехайә-бехӧдан тӧнәйи?

ЗАДИНӘ. (М ә т ә л м а й и). Нә'мә, әре баво, р'астә, әWи мьр'а нә'мә шандийә, ле сәр мьн к'әнйайә...

QӘРQАШ. Шәрмә ла-лао, тӧ qизи, чи тә тьште ӧса к'әтйә?

ЗАДИНӘ. Ахьр ьне, мьн жер'а нә'мә нәшандйә.

МӘ'МУД. Ле чьма сәр тә к'әнйайә?

ЗАДИНӘ. Бона We йәке, Wәки дәргисте мьн һәла һе зар'ә. Баво, тәмам һәвал-һогьр сәр мьн дьк'әньн.

ТОР'ЬН. Баво, р'асти бәрха мә кӧр' иро дӧкӧлйа ньзаньм чьма, һәла әм һәр'ьн бьнһер'. (Б а в у к ӧ р' д ь ч ь н. Д ь м и н ь н Qәрqаш у З а д и н ә).

QӘРQАШ. Дә, әм ча бькьн, лао, лао, ахьр әW жи кьрьна хWәдейә.

ЗАДИНӘ. На ьне, ӧса нәвеж, кьрьна хWәде нинә, әв шӧхӧле чәп кьрьна ә'вданә.

QӘРQАШ. Дә бәсә бе һәсаб-бе һәсаб хәбәрди. Тӧ хWәй мьрази.

ЗАДИНӘ. Ьне, мьразе ӧса тӧнәбә гьшка п'актьрә.

QӘРQАШ. Wан гьлийа бьтәркин.

ЗАДИНӘ. Ьне, иро диса сәре мьн дешә, qә иште мьн начә тӧ тьшти.

QӘРQАШ. П'ьрти гат'ә бӧхә һа.

ЗАДИНӘ. На, әзе һәвәки сәре хWә дайньм, паше һәр'мә аве.

Задинә дьчә бәлги тинә дьхазә һәвәки р'азе, ле ҹәw нак'әвә ч'ә'ва.

Лә'зәки дьминә Бәсе дәрда те, ведрок мьла. Ведроке хwә датинә бәр дәри у те һӧн җӧр'.

БӘСЕ. Задинә, тӧ наей әм һәр'нә аве?

ЗАДИНӘ. (Р'адьбә жь пйа) Әзе бем.

QӘРQАШ. Qизе, зу һәр'ьн у wарен.

Бәрәварә. Задинә у Бәсе дьчьнә аве. Бәсе зә'фи әшqә, ле Задинә мәлулә. Әшqбуна Бәсе Задине хwәш нае.

ЗАДИНӘ. (Мә'дәкьри). Э, Бәсе, нә дәрде тә һәйә, нә кӧла тә, те чьма ша нәби?

БӘСЕ. ХWәде нәкә һәбә.

ЗАДИНӘ. Ах, Бәсе, хазьла хWәде р'ӧке мь бьстәнда әз жь ван дәрд у кӧла хьлаз бума.

БӘСЕ. Задинә, тӧ р'ьнд заньбә, Wәки чьqа тӧ бәр хWә дьк'әви аqа жи әз бона тә, ле чь фәйдә, әм чь дькарьн бькьн бәр ви ә'дәти, Wәхта qә изна к'ӧлфәт тӧнә тәв гьли-готьна ббә.

ЗАДИНӘ. Сәбәб хере Wайе qә нәвиньн, Wәки ӧса дьк'әвьнә бәр гӧне щаhьла.

БӘСЕ. (Һәвәки бь к'ән). Задинә, мьн гава дьне гьлик бьhист.

ЗАДИНӘ. Чь гьли?

БӘСЕ. Әз Wәки бежьм те жи ша би.

ЗАДИНӘ. Э, Бәсе щан, вьрhада мьр'а шабун т'ӧнә, шабуна дьле мьн сәбәба кьрьнә шин.

БӘСЕ. На, әв гьлики зә'фи фәрзә.

ЗАДИНӘ. Дә бежә hа, әW чь гьлийә?

БӘСЕ. (Һедика). Задинә, иро диса нә'ма Мәщит hатйә. (Задинә кӧ дьбhе вәдьщьньqә).

ЗАДИНӘ. (Мәтәлмайи). Нә'ма Мәщит, нә ахьр мә нә'мәк стәнд.

БӘСЕ. Әре Задинә, нә'ма Мәщит, ле тӧ чьма ӧса буй?

ЗАДИНӘ. Тӧ чь дьвежи, Бәсе, әз баWар накьм.

БӘСЕ. Сәре баве хWә кьм, әз р'аст дьвежьм.

ЗАДИНӘ. Ле нә'мәбьр чьма әW нә'ма жи нәда мьн? Дә зу бькә әм hәр'ьн же бьстиньн.

БӘСЕ. (К'әсәрәке дьк'щинә) Эh, Задинә, нә'мә к'әтйә дәсте баве тә, баве тә жи qәлаштйә.

ЗАДИНƏ. (Ньшкева). Wəй ля п'оре мьн кöрк'ьри буй, дури бьре мьн, əв чь əщев. Бəсе, тö дьхапини.

БƏСЕ. Мьн тəра го, сəре баве хWəкьм һəрке дəрəWа дькьм.

ЗАДИНƏ. Гəло дайə хандьне?

БƏСЕ. Əwe йəке раст ньзаньм, ле Азат хWəндьбу, əWи мьра чəнд гьли гот, чь һатьбу нвисаре.

ЗАДИНƏ. Беж Бəсе щан, беж чь зани дəрһəqa нə'ме?

БƏСЕ. Азат го, нə'меда пешийе һатьбу ньвисаре дəрһəqa qöльхкьрьна Мəщит, паше готбу «əзе зутьре бем». Бь кəрфе мəзьн һатьбу ньвисаре «Задинə, һивйа мьн би кəта тем».

ЗАДИНƏ. (Кəсəре дьк'шинə). Эһ, Бəсе, əw мьн дьхапинə, əз баWар накьм, тə дит нə'ма пашйеда чь ньвиси бу, ве нə'меда чь дьнвисə.

БƏСЕ. Э, чь бу, дьqəWьмə хəлqе хəриб ньвисибə. Əз баWар накьм Мəщит öса тəр'а бьнвисə. Ай тö ве нə'ме баwар бькə.

ЗАДИНƏ. Əз баWар накьм.

БƏСЕ. Һəла хWəде к'əрəм бькьра зу бьһата, əWи тə нəдһишт ви агрида.

Жь п'ала гели бəрх пебəржер дьбьн бəрбь канийе. Бəр бəрхайə бьре Задине.

ТОР'ЬН. Крут, к'рут, оһ, һо, һо, һо.

Задинə у Бəсе Т'ор'ьн дьвиньн щер'е хwə һьлтиньн у дьчнə бəрбь мале.

П'əрдə

QƏWЬМАНДЬНА ЧАРА

Бəр дəре Һəсəн гъминйа дəф у зӧрнейə. Əw дə'wəта Суто у Задинейə. Qиз у хорт к'əтьнə говəнде. Малда Һəсəн, мəрйе əхтйар у чəнд щаһьл ль бəр т'əхтə р'уньштьнə. Щаһл къглама дьвежьн. Чəнд к'ӧлфəтед сəрə харьн дьк'ъшиньн бəр мевана.

Сəрдə'wəти чахе жь мал дəрте, бъразə'ва жь говəнде дəрдьк'əвə, сəрдə'wəти хəwлə дькə, жер'а дьвежə:

СӦФƏТЕ Ə'WЛЬН

БРАЗƏ'ВА. Апо, һун чь дькьн, ле дəрһəqа даре дӧшӧрмиш набьн, мə һəла һе дар нəхəмьландйə.

Ə'РФУТ. Ле wə аqа wəхт чь дькьр?

БЬРАЗƏ'ВА. Нə дəфчи у зӧр'нəчи дəрəнг һатьн.

Ə'РФУТ. Дə wəки ӧсанə бежə сазбəнда һəр'ьн даре бьгəриньн у зу wарен.

БЬРАЗƏ'ВА. Апо, тӧ беже, тӧ.

Ə'рфут дьчə мьле зӧр'нəчи дьгрə. Дəнге дəф у зӧр'не те бьр'ине.

ӘРФУТ Бәдьр, чъра мьн, ще зу һәрън даре кәвәки бьгәриньн Ԝарен.

БӘДЬР. Э, ԝә зу бьгота да, дәрәнгә, дәрәнг.

ӘРФУТ. На, һәла һе эпещә Ԝәдә һәйә.

БӘДЬР. (Бразәвара). Дә бьльв, бьразәва, даре һьлдә.

Дәнге дәфе кӧ те бьрине, Һәсән дәрте у дьпьрсә:

ҺӘСӘН. Кӧро, ԝә чьма дәф да сәкьнандьне?

ӘРФУТ. Бьра һәрън даре бьгәриньн, һәла һе нәхәмландийә.

ҺӘСӘН. Дә зу һәрън, зу.

Дәфчи у зӧрнәчи ԛәйдәки сьвьк ледьхьн. Бьразәва даре дьгрә дәсте хԝә у пера жи дьрәԛьсә. Әԝана жь маләке дәртен дьк'әвьнә маләкә дьн, һәта дар рьнд те хәмьландьне. Әрфут незики кәчка дьбә.

ӘРФУТ. Дә гәли кәчка, дәнге хԝә бәрдьн бьлизьн, һәта һатьна дәфе.

Ростәм дьк'әвә пешийе у дәст бь к'ьлама «Нәхше Мирзо» дькә. Хорт у ԛиз говәнде гьран дькьн. Шех-Щәлил бәр дери дьсәкьнә у тәмашә дькә.

ӘРФУТ. Кәко, чьма сәкьний, Ԝәрә һӧндӧр.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. На, пакә, әз веспеда руньштибум.

ӘРФУТ. Дә wәки ӧсанә тек'әвә говәнде, мә зуда р'әqаса тә нәдитйә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. На Ә'рфут, бьра дәф бе паше.

Ә'рфут дьк'әвә мале. Малда дәст щьг'аре ду-духанә. Хортәки щаһьл к'ьлама «Дәwреше Ә'вди» дьвежә.

ҺӘСӘН. Щан, щан, һай әз кәйрана wи дәнгимә!

ӘРФУТ. (Жь бәр дәри) Һа, һи, һа һй й, й... (Йәки дьн). Т'әу, т'әу, т'әу, уу.

ҺӘСӘН. Һай, кӧлед мала тә мери к'әти.

ӘРФУТ. Зор мер буйә Дәwреш, щаньм.

Дәнгбеж дәнге хwә һе бльнд дькә, Гәвәз у чәнд к'ӧлфәтед маин гошт дьк'әqиньн. К'ӧлфәтәк ведрока аве дьхазә бәри ситьле дә, ле ав дьр'ьжә сәр эгьр у дькә ду. Әwана дькьн-накьн ду нае бьр'ине. Щмаә'та р'уньшти нава дӧда ӧнда дьбьн. Хорте кӧ к'ьлам дьгот дәнге хwә дьбьр'ә, һьнәк жи р'адьбьн; р'удьнен, ч'ә'ве хwә дьгрьн. Һәсән жь щие хwә р'адьбә.

ҺӘСӘН. Э, qизе, әв чь ду бу wә бәри сәр мә да? (Ч'ә'ве хwә т'әмьз дькә).

ГӘВӘЗ. Әм ча бькьн к'амбах, дар шьльн, венак'әвьн.

ҺӘСӘН. Нәфте текә сәр.

ГӘВӘЗ. Нәфте жь к'ӧ биньм? Нава ч'ьре ньви авә, ньви нәфтә.

ҺӘСӘН. Ле хwәде хьрав кьри. (Щаркә дьн дьчә р'удьне).

Гәвәз дьчә к'ьт'еб у дәфтәре Суто тинә бона кӧч'ьк вехә, К'очо,

Суто у чәнд заред һур, жь говәнде дур сәкьнибун. Суто у чәнд заред һур, жь говәнде дур сәкьнибун тәмашә дькьрьн. Ньшкева Суто дьвинә, wәки Гәвәз кътебәке дькә бьн кӧчьк. Әw те къ-теба дьне жь дәст дйа хwә дьрәвинә. Дьхwазә кътеба дьне жи бьн кӧчьк дәрхә, ле пера наг-һинә, ктеб иди дьшәwьтә. Әw льнге хwә әрде дьхә у дьгри.

СУТО. Һне, тә чьма ӧса кьр, щәнме гошт бьк'әлә, тә чьма къттеба мьн шәWьтанд?

ЖЬНЬКӘК. Ле дубьри дәрде кътебейә. Һәла ча дьг-ри, һәла ча дьгьри, кӧро, тӧ шәрм наки, нә дә'-wәта тәйә.

СУТО. Щәнмебә дә'wәт, к'е готйә дә'wәте бькьн.

ГӘВӘЗ. Кӧро лао, шәрмә дә, хәлq тә дьнһерә. Тӧ хӧ-ре тәзә зар нини wәки дьгрий?

СУТО. (һе qайм). На, на, чи жь тәранә, тә чьма шәwьтанд?

Жь говәнде qиз у хӧрт дина хwә дьдьнә Суто сәр дьк'әньн. Ростәм дьвинә, дьчә дәнге Суто дьдә бьрине у диса дьк'әвә говәнде. Ве дәрбе рәqаса гьран те гӧһастьне, qәйде сьвьк «Бьшери» дьлизьн. Һәла фьтьләк нәчубун, дәф у зӧрнә те. Бразә'ва дар рьнд хәмьландьбу. Зӧрнәчи кӧ дьгһижә щие говәнде qәйде «К'очә-ри» ледьхә. Әрфут даре дьнһерә.

Ә'РФУТ. Ай, әфәрьм бьразә'вара.

БЬРАЗӘ'ВА. Кане һәла бьнһерьн апе Һәсән qайл дьбә?

РОСТӘМ. Кане һәйле мала тә ава буй, тә тӧ qьсур ле нәһиштйә.

БЬРАЗӘ'ВА. Хöре сәри әW нинә, сәри әWә, Wәки әм шайе сьламәти дәрбаз бькьн.

Р'ОСТӘМ. ХWәде бәхт бьдә тә, чьра мьн.

Ћәсән дәнге дәф у зöр'не дьдә сәкнандьне.

ЋӘСӘН. Дә гәли сазбәнда, к'әрәмкнә мал. Нане хWә тер бöхöн, әме ћәр'ьн, иди дәрәнгә.

Ә'РФУТ. Әре, әре, жь сйара к'е кö те бьра бен, әм нане хWә тер бöхöн, Wәки ћәр'ьн.

Ә'рфут тәмама пештьри кöлфәта у зар'а дьбә мале. ӘW к'аса араqе ћьлтинә.

Ә'РФУТ. Дә щьмаә'т, к'асе хWә дагрьн.

Дьбә шьрqә-шьрqә к'аса, тәмам к'асе хWә дадьгьрьн.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Ә'рфут, изьн ћәйә салг'ике пек биньм?

Ә'РФУТ. (Ш е х р'а). Кәко, әз хöламе тәмә, тö ћәла к'әрәмкә, тьхмина мьн ид салг'и нәманә, мә салг'йа гьшка вәхарйә, нћа әм вәхöн к'аса мере огьре. (Т ә м а м ћ ә в р'а п е ш т ь р и ш е х): бәле, бәле, Wәкә созе тә, Ә'рфут, Wәкә созе тә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. На, әз дьхазьм вәхöм салг'йа сазбәнда (к'а с а х W ә т'ә х т ә д ь х ә).

Р'ОСТӘМ. Кәко, мә салг'йа Wана пек анйә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (Ж ь щ и е х W ә р'а д ь б ә, м ь л е W и т ә х т ә д ь к'ә в ә, ч ә н д б ь т'у л г ә Wа л д ь г ә р ь н). На ћьлдьн, Wәкә созе мьн.

tö руне.

ҺӘСӘН. Кәко, зәмәте нәвин, тö руне.

БӘДЬР. На кәко, салгйа мьн вәхарьнә, тö дәрһәqа we йәке фькара нәкә.

Щьмаәт дьнһерә чар дәст шех тöнә, кʼасе хwә һьл тиньн.

ЩЬМАӘТ. Кәко, wәкә созе тә. (Вәдöхöн).

ЩЕХ-ЩӘЛИЛ. Ай әфәрьм, wә сьҟәт бә.

ӘРФУТ. Дә щьмаәт, һьлдьн кʼасе хwә, әм тәв вәхöн кʼаса мере огьре. Бьра хwәде огьр-намусе бьдәмә, әм сьламәти һәрьн, сьләмәти бен.

Щьмаәт тәмам вәдöхöн wәкә созе Әрфут, у дәртенә бәр дери: зорнәчи qәйдәки сьвьк ледхә, тәв дьлизьн.

ӘРФУТ. Гәли сйарно, кʼе кö те бьра ҟәспа сйар бьн әм рекʼәвьн, иди дәрәнгә.

Зорнәчи qәйде „щьриде" ледхә. Кʼоми кöлфәт у зар дина хwә дьдьнә сйара, е кö жь мерга иди дур дькʼәвьн у дьхәльфьн нава нәwале, дәнге дәф у зöрне һеди-һеди те бьрине.

П ә р д ә

СÖФƏТЕ ДÖДА

Сйар дьгьһижнə гōнде буке, тен бəр дəре Мə'муд. Щьмаə'та мала Мə'муд дьчьнə пешийа сйара.

ЩЬМАƏ'Т. Һай һун сəр чə'ва, сəр сəра һатьн. К'əрəмкьн, гəли сйарно.

Сйар ниви дьчьн р'удьнен, ниви жи дькəвнə говəнде.

МƏ'МУД. (Qайм) Гəли сйарно, к'əрəмкьн р'унен, к'əсəк жь п'йа нəсəкьнə.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Бəле Мə'муд, əме р'унен. (Сйар р'уднен, к'öлфəт нин у ичке дьк'ьшиннə бəр сйара)

МƏ'МУД. Дə щьмаə'т, к'асе хWə дагрьн.

Т'əв к'асе хWə дадгьрьн. Бəре ə'Wльн шех истəгана хWə һьлтинə дöуə' дькə.

ҺƏСƏН. Щьмаə'т, к'əрəма хWə кə'вəки һедика, кəко хəбəрдьдə. (Щьмаə'т кəр' дьбə).

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Щьмаə'т, əв кера мə пе гьртйə бьра хWəде бьмбарəк-пироз бькə. Мьразе бук у зə'ве ль һəв бьбə. Əз дьхазьм əва шайа бəр дəре кəму к'əсибə. Wарен əм бəре ə'Wльн вəхöн салгйа һəрдö хьнамйа, бьра хWəде бькə мəрьватйа һəрдö хьнамйа кəлал у дьрежбə. Дə щьмаə'т, əм бей һəв нəбьн. (Шех вəдöхə).

МӘ'МУД. } Тә шәрбәтбә, тә шәрбәтбә.
ҺӘСӘН. }

СЬЛО. Кәко, ԝәкә созе тә, Һәсән, Мә'муд салгʼйа ԝә, бьра шайи бьмбарәк бә. (Вәдӧхә).

МӘ'МУД. Тә сьһәт бә, Сьло щан, бьра әва шайа бәр дәре ԝә бә жи.

ҺӘСӘН. (Каса хԝә һьлтинә). Ԝәкә созе щьмаә'те, ча ԝә кʼасәк вәхар салгʼйа мә һәрдӧ хьнамйа, бьра салги мә ԛӧрбана дине мә эздит бә, бьра пешйе бьбә салгʼиа ԝә, паше йа мә (Вәдӧхә).

ЩЬМАӘ'Т. Сәһәт бә, сәһәт бә.

МӘ'МУД. Щьмаә'т, әз тәԝаԛә ԝә дькьм, нане хԝә бӧхӧн, ԝәки сар нәбә.

РʼОСТӘМ. Хԝәде шенкә, хӧре әм шәрм накьн.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Щьмаә'т, тамә?

ЩЬМАӘ'Т. Тамә, там.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Әзе ве кʼасе жи вәхӧм салгʼйа һәрдӧ гӧла. Бьра гʼәре хԝәде ль сәр ԝанбә. Бьра мьразе ԝан ль һәв бьбә. Бук у зә'ве хаденасйе бьн, у гӧлбьн нәчʼьрмьсьн, бьра Мә'муд жи щабдар бә.

ЩЬМАӘ'Т. Амин, амин.

Һәла һе кʼас дәсте шехда Ә'рфут дәст бь кьламәке дькә.

МӘ'МУД. Ә'фәрьм, Ә'рфут, ә'фәрьм!

СЬЛО. Дәнги дьне бә.

ҠƏСӘН. Тәу, тәу, тәу, уу,,,

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Һа, һи, һа, һи, һа һи, иии...

РОСТӘМ. Щан, щан, щан.

Ә'рфут къылама хwә хьлаз дькә шех вәдөхә. Бәр дери гьминйа дәф у зорнейә.

РОСТӘМ. Щьмаә'т, изна Wә һәбә әз дьхWәзьм хWәра һә'вәки бьлизьм.

ЩЬМАӘ'Т. К'әрәмкә, к'әрәмкә. (Р'остәм дәрдьк'әвә)

СЬЛО. Кәко, Wәкә созе тә, щьмаә'та вьра сәр ч'ә'ва һатьнә. Әм бей һәв нәбьн. Ҡәсән, Мә'муд, салгʻйа һәрдө гөланә.

ГЬШК ҺӘВР'А. Тә сәкәтбә, тә сәкәтбә.

ҠӘСӘН. Кәко, Wәкә созе тә, салгʻийа кәрдө гөла, әwана хөламе тәнә у жь тә зә'ф р'азинә. Әз жи вәдөхөм Wәкә созе тә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Тә шәрбәт бә.

Щьмаә'т тәмам вәдөхөн салгʻйа һәрдө гөла. Мәмуд щаба хwә дьдә.

МӘ'МУД. Щьмаә'та дәр, Wьр кәта вьра сәр ч'ә'ве мьн һатьнә. ХWәде мьн бей мә'рифәта Wә нәкә. Кәке мә Щәлил, әм хөламе Wинә, дәсте Wи р'адмусьн, чаWа к'асәк ширьнкьр у вәхWар салгʻйа һәрдө гөла, бьра бьбә Wәкә созе харйа. Бьра әва шайа бәр дәре Wәбә жи. (Вәдөхwә).

ЩЬМАӘ'Т. Херлу бә Мә'муд, херлубә!

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Щьмаә'т, тьхмина мьн иди дәрәнгә, бьра Мә'муд щһезе буке бәрева бинә.

Щаньм һәла зуйә, ԝә херә?

МӘ'МУД. На Мәмуд, тӧ зани ԝәки әм гәрәке һәрън, мә әглә нәкә.

Һ'ӘСӘН. Әре, әре, Мәмуд, һәрә щһезе бинә.

Ә'РФУТ. Ве ләзе. (Дьчә дьвежә Qәрqаше, ԝәки бинә. Qәрqаш щһезе тинә).

МӘ'МУД. Щьмаә'т, бона ԝәк'иле щһез бьра Ә'рфут газикә.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. (Тәвайи). Бәле, бәле, бьға газикә.

ЩЬМАӘ'Т.

Qәрqаш хӧрщәке незики Ә'рфут дькә.

Ә'РФУТ. Әԝе хӧрщькеда чйә?

QӘРQАШ. Тәмам дерә у кӧртъкьн.

Ә'РФУТ. Пак. (Кьнща һьлтинә у бира хӧда дъжмьрә).

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Чь һәйә биньн.

Ә'РФУТ. Щьмаә'т, әва 9 дере тукли, 12 дере qәфәс у 4 кӧртьк.

ЩЬМАӘ'Т. Ә'фәрьм Мәмудра, бьмбарәкбә, бьмбарәкбә.

Ә'РФУТ. Әва 30 щот горе нәхш, 3 щот сол, 2 хӧрьщьк жи пера.

ЩЬМАӘ'Т. Мали ава, бьмбарәкбә.

Ә'РФУТ. Әва жи 4 шәре сәрйа.

ЩЬМАӘ'Т. Бьмбарәк бә.

Ә'РФУТ. Әва жи дәстә колав, орг'ан дошәк пера, тәмам хас.

ЩЬМАӘ'Т. Мали ава мерькра. Бьмбрәк бә, пироз бә!

ӘРФУТ. (Qәрqашера) иди тöнә?
QӘРQАШ. На, иди тъштә тöнә.
ӘРФУТ. Щьмаәт, Wә гъшкара әйан бу щһезе буке?
ЩЬМАӘТ. Әре, әре.
ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Һәрә бәр хWәде, мерьки тö qьсур те нәһиштйә.
ӘРФУТ. Дә щьмаәт, касе хWә дагрьн әм вәхöн каса тәмамйе, каса мере огъре, бьра хWәде огър-наму-се бьдә мә. Әм сьламәти һатьн, әз дьхазьм съламәт жи вәгәрьн. Мәмуд, qапйе тә шен бә, әм зәфи жь кöрмәт-сйанәта тә разинә. Әз дьхазьм вьрһада мәрьвайа мә һәрдö хьнамйа ширьн бә. Дә гь тәв һьлдьн вәхöн каса мере огъре. (Вәдöхә).

Тәмам вәдöхöн каса мере огъре.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ, Дә, Мәмуд, мали ава, хWәде qапйа тә шен бькә.
ҺӘСӘН. Мали ава, Мәмуд.
МӘМУД. Сәр чәве мьн һатьнә, сәр сәре мьн һатьнә, Wәра огърбә.

Сйар тәмам радьбьн у хатьре хWә Мәмуд дьхазьн. Дәнге дәф у зöрне һе qайм дьбә, говәнд дькъмкъмә. Дьле Мәмуд тъжи дьбә әW тәви Qәрqаше дьчьн руйе Задине у ширәта ле дькьн, ле Задинә дьгри, һесьра дьбаринә.

QӘРQАШ. (Дьчә руйа) Бәр хWә нәкәв, qиза мьн, чь һәйә, кижан qиза мер накә, гърин нә лазьмә

дə'wатерʼа, һəрʼə лао, əме тьме сəр тəда бен. Чу-йина тə пʼе-пʼар бə. (Диса дьчə рʼуйа).

МƏ'МУД. (Дьчə рʼуйа). Тəрʼа огьрбə, Задинə, гӧрʼа əвдада би, кʼе тəрʼа чь дьвежə бькə, щаба кʼəси нəди. Хwə мəрифəт хwəйкə, wəки хəлq мəрʼа тӧ тьшти нəвежə,

ЗАДИНƏ. (Дьгьри). Ах баво, тə əзн нивкӧшти кьрьм.

БƏСЕ. Нəгьри хушка мьн, нəгри. Бьра хwəде огьре бьдə тə. Тӧ qə бəр хwə нəкʼəв. Һəрʼə хушка мьн, тəрʼа огьрбə (Дьчьнə рʼуйе һəв).

Тʼорʼьн бəр дери дьсəкьнə, наһелə хушка wи бьбьн, ҍəта сəрдə'wати тьштəки нəде. Сəр-дə'wəти пешда те.

Ə'РФУТ. Беж һəqе тə чйə?

Т'ОРЬН. Хастьна мьн дəһə манатə.

Ə'рфут дəсте хwə дькə бəрйа хwə, wəки дəрхə, ле Мə'муд наһелə.

МƏ'МУД. Гəли сйарно, əз дəрмалие пʼешкʼеши wə дь-кьм.

СЙАР. Ə'фəрьм, Мə'муд, əм зə'ф жь тə рʼазинə.

Ə'РФУТ. Мали ава, Мə'муд, əм диндара тə тʼер набьн. Мə да тə кӧрʼ жь тə бьр зərикə бь пʼорʼ.

МƏ'МУД. Wə кəлал бə, wə кəлал бə!

Щһезе буке датиннə сəр ҍəспе. Зӧрʼнəчи qəйде хəрибие ледьхə. Qəрqаш, Бəсе у һəвале Задине щаркə дьн тенə рʼуйе Задине у ҍəспе

дькьн. Задинә диса дьгри. Qәйде щърйде ледьхьн. Сйар ħәспе хẁә сйар дьбьну. һеди-һеди жь гöнд дур дьк'әвьн. Бәсе, Qәрqаш, Мә'-муд зурмайи р'йа Задине дьньһеръьн. Хелйа сәре Задине дурва дьбьрqә. Дәнге дә'ф у зöр'не һеди-һеди те бьр'ине.

Бәр дәре Һәсән говәнд дьгәр'ә. Әẁана һивйа сйаранә, һивйа буке. Сәр кöчька qьрпә-qьрпә гоштә дьк'әлә, к'әẁани чочьк дәстда доре дьчьн-тен. Хортәки щаһьл бона әшqе дьхẁазә ħ'әвә гошт жь ситьле бьр'әвинә, ле кәẁани зу пе дьħ'әсә, бь чочьк сәре гәдә дьхә, чочьк дьш-ке. Дьбә п'ирqинйа тәва.

ГӘВӘЗ. (Бь к'ән) Һай дәсте тә шкәсти, тә сәре гә-дә эшанд.

ЖЬНЬК. Ле әẀ мьн нәбәләдә, чьма ньзанә, Ẁәки тö к'әс нькарә жь мьн тьшта бьч'овинә.

ХОРТӘКИ ДЬНЕ. Мәте, әм бен те диса мәхи?

ЖЬНЬК. ХẀәде жь тә бьр'йә, Ẁәлә әзе бь ве чочька ħәсьни тәхьм.

ХОРТ. На, на, әз наем, жь тә дьтьрсьм.

ЖЬНЬК. Дә һәр'ә хöр'а бьлиз.

Дәнге дә'ф у зöрне те, буке тиньн. Хöрт у qизед щаһьл тәмам дьк'әвнә говәнде. Кәẁани фәраqа дьбьн-тиньн. Бьразә'ва дара хәмьланди р'адькә сәр хени у һазьр дьсәкьнә.

БРАЗӘ'ВА. Кöр'о, к'ане зә'ва?

ГӘВӘЗ. А, Ẁе зар'ар'а дьлизә.

БРАЗӘ'ВА. (Гази дькә). Суто, Суто, кӧр'о Wape, бук hат дә.

Дӧ хӧртед щаһьл дьчьн мьле Суто дьгрьн у зәре тиньн. Суто бәр дери дьсәкьнә.

БЬРАЗӘ'ВА. Кӧр'о Wapә р'абә сәр хени дә.

СУТО. На, на, вьра пакә.

БЬРАЗӘ'ВА. Кор'о зу бькә, бук hат.

Хортәки щаһьл зәре Суто р'адькә сәр хени. Бьразә'ве севәки кәр дькә дьдә дәст Суто.

СУТО. Әз нахӧм, чьма тә кәр кьр.

БЬРАЗӘ'ВА. Ло кӧле бӧхӧй, чь харьн, чахе бук те те лехи у пәй буке тек'әви hӧндӧр мал.

Хортәки щаһьл бә'лгие буке дестда qайм бь сйари те у бәлги ль hәwә дьҹәжинә. Нава сйарада әw пешийа гьшка бу. Чахе дьгһижә щие говәнде дькә гази.

ХОРТ. Әва бә'лгие буке мьн анийә, бьразә'ва к'ейә, бьра пешда бе.

БЬРАЗӘ'ВА. Wай тӧ сәр ч'ә'зе мьн hати, тәйре бьмбарәк, пәйа бә, hане әве севе бӧхwә, рьнәтбә.

ХОРТ. На ч'ьра мьн. Тӧ дьхази бь севәке мьн бьхапини, әw йәк набә. Бә'лгийе буке мьн к'ьр'йә дәh маната, дәhа жи дьфрощьм.

СУТО. Әw чь бә'лгийә?

БЬРАЗƏ'ВА. (Сутора). Тӧ һьш. (Хӧртра). Бəлгифьрош, бəлгйе хԜə вьрдакə, əм зəфи сəре һəв наэшиньн, һане тəра 5 манат, бəлги бьдə.

ХОР'Т. На хер, һьндькə. (Дəф-зӧрнə дьк'əвьнə гӧнд).

БЬРАЗƏ'ВА. Һан тəра шəш манат, зу бькə, бук һат.

ХОРТ. Һан тəра, бьмбарəк бə. (Дьде).

Сйар бəр дəре Һəсəн тъжи дьб... Щмаəта мала Һəсəн радьбьнə пешйа сйара.

ЩМАƏ'Т. Һай һун хер һатьн, сəр чəве мə һатьн, нə шькьр һун сьламəти һатьн, дə к'əрəмкьн, к'əрəмкьн.

Сйар ниви дьчнə мале, ниви жи дьсəкьньн тəмашə дькьн. Чахе бук дьгһижə бəр дери Суто шашбуй вйали-Ԝйали дьнһерə.

БЬРАЗƏ'ВА. Кӧро Суто, севе гəрəки əсə сəре буке хи.

Ԝəхта бук незики дери дьбə Суто севе давежə, ле сев буке нак'əвə, бук дьвьнə мале.

БЬРАЗƏ'ВА. Кӧро, дə хԜə бавеж.

СУТО. На, əз ньк'арьм.

Чəнд хортед щаһьл дьхазьн кӧме Суто бьрəвиньн. Щмаəт гази дькə:

ЩМАӘ'Т. Кȯро, к'ӧме зә'ве бърәвиньн,

Чахе Суто әв йәк дьбьһе, кӧме хwә жь сәре хwә һьлтинә у дькә п'ашла хwә.

БЬРАЗӘ'ВА. Кȯро, чь дьки хwә бавеж.

Суто жь qалмәqалма щмаә'те хwә шаш дькә у к'әрба дьгри.

Һ'ӘСӘН. Кȯро, ба ль тә к'әтйә хwә бавеж да.

СУТО. Баво, әз дьтьрсьм, нькарьм.

Бьразә'ва дьле wи тәбул надә Суто qайм вә'в дьдә. Суто зә'ф бефәсал дьк'эвә. К'әтьн у qужиийа гәдә дьбә йәк.

СУТО. Wи ьне щан, әз мьрьм.

Щьмаә'т топи сәр Суто дьбә, дьхазә ракә, ле гәдә нькарә сәр льнга бьсәкьнә. Дәфчи у зȯрнәчи дьньһерън гь топи wьр дьбьн у ль говәнде к'әс наминә, дәфе дьдьнә сәкьнандьне.

Р'ОСТӘМ. (Дьхазә Суто ракә) Суто кәла льнге хwә бьһәжин.

СУТО. На, на, нькарьм. (Дьгри).

Гәвәз чахе дьньһер'ә льнге гәдә пева дарда буйә, дьqир'ә у сәре хwә дьхә.

ГӘВӘЗ. Wи ле торе мьни кȯркьри буйи, Суто щан, чь тә qәwьми?

РОСТӘМ. Мала мә шәԜьти, ощаха мә кор бу чу.

Һәсән дә'ԝәте надә сәкьнандьне, гәдә дьбә мала щинарәке у вәдгәрә те.

Һ'ӘСӘН. Щмаә'т, говәнде сар нәкьн, Бәдьр, Щәмал, лехьн тьштә жи т'онә.

Дәф у зöр'нә диса ледьхьн. Хорт у qиз диса дьк'эвнә говәнде. Һәсән qиза Ә'рфут дькә сәр говәндйе.

ЩӘМАЛ. Ай шәбаш, мали ава Һ'әсәнр'а, 3 манат шабаш да сәр сәре Сусике, ай шабаш, мали ава!

ТЕЩЬР. (Незики Һ'әсән дьбә). Кöр'о Һ'әсән, кале гәдә т'онә, әм чаԜа бькьн?

Һ'ӘСӘН. Бьра т'опайе бавежьн, әм дә'Ԝәте зу бәладькьн.

Т'ещьр диса дьчә щәм Суто. Гьминйа дәф у зöр'нейә, шабаш пәй шабаша те дайне. Ве дәрбе Ә'рфут qиза Шех-Щәлил дькә сәр говәндие. Дәфчи диса гази дькә. Шабаш, һай шабаш. Чахе фьтьл т'әмам дьбә Ә'рфут буке дькә сәр говәндйе. Дәфчи даре дәфе сәр сәре буке дьбә у тинә.

ЩӘМАЛ. Ә'фәрьм сәрдә'ԝәтир'а, кагазәки пенща сәр сәре буке шабаш да, мали ава жер'а, сәд щар мали ава!

Бук говәндеда анщах хԝә п'йа дьгрә. Qиз у хорт, жьн у мер т'әмам ԝе т'әмашә дькьн. Гәвәз незики буке дьбә у хелйа сәр ч'ә'ва һәвәки бльнд дькә, ԝәки щмаә'т р'ьнд т'әмашәй буке бькә.

ГӘВӘЗ. Задинә, шәрм нәкә, qиза мьн.

Задинә дьса һесра дьловинә. Һәла һе фьтьл тәмам нәбубу Задинә тәви К'ӧбаре жь говәнде дәрдькәвьн у дьчьнә бьн п'әрде. Задинә дькә искә-иск. Гәвәз дьвинә у дьчә щәм Задине.

ГӘВӘЗ. Wи торе мьн кӧр'кьри бә, бук чьма ӧсанә?

К'ӦБАР. Тьштә нәкә, wастийайә.

Р'әqасчи жь говәнде һьндьк-һьндьк кем дьбьн. Ә'рфут дәсте хwә бьльнд дькә, дә'фчи у зӧр'нәчи дьсәкьньн.

Ә'РФУТ. Бәдьр, Щәмал, әз кәйрана wә, щә qәйдәки сьвьк лехьн, әм жи кәвәки чоке хwә нәрмкьн.

Зӧр'нәчи qәйде „Р'омани" ледьхә. Ве р'әqәседа qизәк нализә, тәмам мер дьлизьн. Qәйда хьлаз дьвә, дәнге дә'ф у зӧр'не те бьр'ине.

Ә'РФУТ. Дә гәли щьмаә'тно, әм иди дәст бь авитьна топайе дькьн, к'е кӧ давежә к'әр'әмкнә мал. (Щ ь м а ә' т д ь ч ә м а л).

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Гәли щьмаә'тно, кәвәки нәрм хәбәрдьн, wәки әм дәнге һәв бьбһен, заньбьн к'е чьqаси давежә. (Г ь к' ә р' д ь б ь н).

Ә'РФУТ. Р'остәм, ще сьнике у дәстмаләке бинә бона п'әра текнеда.

Р'ОСТӘМ. Ве ләзе. (Р' о с т ә м д ь ч ә т и н ә).

Ә'РФУТ. Щьмаә'т, бона газикьрьна топайе бьра Р'әшид гази бькә.

ЩЬМАƏ'Т. Бьра бьбə, əм ɋайльн.
Һ'ƏСƏН. Дəнге Р'əшид шькьр бьльндə.

Дəрба ə'wльн сəрдə'wати топайе давежə.

Ə'РФУТ. Һан Р'əшид.
Р'ƏШИД. (Һ ь л т и н ə). Щьмаəт, əва сəрдə'wəтйе мə. Ə'рфуте Бəдо, топайи авит 5 манат. Мали ава, жер'а, əв шайи бəр дəре wи бə жи.
ЩЬМАƏ'Т. Мали ава, Ə'рфутр'а.
Р'ƏШИД. Щьмаəт, əва жи əз чаwа херхаз у щинаре Һəсəн, давежьм 3 манати.
ЩЬМАƏ'Т. Мали ава, Р'əшид, мали ава.
Р'ƏШИД. Щьмаəта нəкийа Тəлине Һ'əсəне Мсто, Бəдьре Саро, К'əриме Фəрман, Шəрифе Озман, сəр ч'əве мə һатьнə. Топай авитьн 15 манат. Дə һьлдьн əм вəхöн салгйа wан. (Г ь т ə в в ə д ö х ö н w ə к ə с о з е Р' ə ш и д).
ЩЬМАƏ'Т. Мали ава, мали ава.
Р'ƏШИД. Щьмаəта Агбаране, жь wьр кəта вьра ге, сəрч'əве мə һатьнə. Аwа, Сəрдаре Иван, Бəкьре Ɋади, Сьлое Гəмо, Мьразе Шəро, Тəйфуре Суто, топай авитьн 20 манат, сəд щар мали ава, салгийа щамера һьлдьн һəвр'а.
ЩМАƏ'Т. Мали ава, сəд щар мали ава.
Р'ƏШИД. Треɋе мəй мала шəмса, əм хöламе wинə, топай авит 2 манат, мали ава жер'а.
ЩЬМАƏ'Т. Мали ава кəко, мали ава.

РӘШИД. Щмаәтә Дере, малхалане Һ'әсән: Ә'лие Хәрущ, Сәфәре Хӧдо, Чолое Сәбри, Мразе Чәркәз, мали ава wанра, топай авитьн 16 манат.

ЩЬМАӘ'Т. Мали ава, сәд щар мали ава.

Т'опайи хьлаз дьбә, Р'әшид п'әре топайе дькә сәр һәв у дьдә Һәсән.

РӘШИД. Һан Һәсән, топайе тә, сьламәти бә.

Һ'ӘСӘН. Гәли щмаәт, һун сәр ч'әве мьн һатьнә, бьра хwәде бькә, әва шайа бәр дәре wә бә жи, әз зә'ф жь wә разимә, wәки wә шайа кӧр'е мьн п'ак дәрбазкьр.

Дәфчи ледьхә qәйде бәлабуне. Сйар хатьре хwә Һәсән дьхазьн у һәр йәк дьчьнә мале хwә.

П' ә р' д ә

՚ƏWЬМАНДЬНА ПЕНЩА

Жь дә'wәте лә'дәк дәрбаз буйә. Эварә. Бьн чърусйа чъре Тәщьр, Гәвәз, Һәсән, Р'остәм р'уньштьнә, Задинә бәр ԛӧлче дери сәкьнийә. Һале Суто ԛӧлаийә. Льнге гәдә wарьмйә, ду-дәрмане кӧ Шех-Щәлил данибу сәр ԛә к'ар нә дабу.

Т'ещьр дәсте хwә данйә бәр щеника хwә, дьфькьрә у щг'арe дьк'шинә.

СӦФӘТЕ Ә'WЛЬН

ҺӘСӘН. Т'ещьр, р'ә'мә де баве тәбә, бәсә щьг'аре бьк'ъшини, бина гәдә тәнг дьбә.

ТЕЩЬР. Э, щьг'арә чь зраре we бьде. (Щьг'аре давежә).

РОСТӘМ. (Т'ещьрр'а). Апо, ле әм ча бькьн бона Суто?

ТЕЩЬР. Апо чь халие сәре хwә кә. Әз дьвем сьбе һәрә пәй кәк'имәки бьра бе ле бьнһер'ә. Хӧре аwа наминә?

Ԝах, ԝах, ьне щан, оф, ах...

СУТО. (Дьгри). Ԝах, ԝах, ьне щан, оф, ах...

ГӘВӘЗ. Чйә, Суто щан, чйә? Льнге тә зә'ф дешә?

Чәве мьн бьрьжә, әз п'оркор, чаԝа бькьм?

Һ'ӘСӘН. Камбах, ча бефәсал ԝарьмйә.

Т'ЕЩЬР. Кӧро лао, сьве һәрнә пәй кәк'имәки. Һун чьма давежнә р'ож бь р'ож.

Р'ОСТӘМ. Апо, кәк'им к'идәри һәнә?

Т'ЕЩЬР. Двен Кӧрпәлуе йәк һәйә, әрд-әзмин тедәрдьхә. Әԝ жи щйада чуйә.

Һ'ӘСӘН. Гәло ԝе зу бе?

Т'ЕЩЬР. Ле ԝе чь бькә.

Р'ОСТӘМ. Дә ԝәки ӧсанә әзе дӧшәме һәр'мә пәй.

СУТО. (Дьгри). На, на, кәк'им ньк'арьн ԛәнщ бькьн, мьн бьһерьн сәр дохдьр, сәр дохдьр.

Т'ЕЩЬР. На лао-лао, дохдьр ԝәкә кәк'има сәрәдәрйе ле накьн.

Р'ОСТӘМ. Суто щан, әԝ дәрмане шех дани сәр ԛәк'аре дьдә йане на?

СУТО. Чь к'аре бьдә. Чоп-мопе п'ьнщар'е льнге мьн һе дешиньн. Хазьл ԝә ԛә нәда сәр.

Р'ОСТӘМ. Хәбәре гәдәйә, ле шех чь занә? Бь вьр'дәрәԝа мәрйа дьхапинә.

Т'ЕЩЬР. А, дь хае, ве шәве ча шех гӧнәк'ар дькә һа.

Һ'ӘСӘН. Кӧро лао, зани исал шехе щамер чьда мәри ԛәнщ кьрйә?

Р'ОСТӘМ. Бо һьш бьн, р'ә'мә де баве ԝәбә.

ГӘВӘЗ. (Б у к е р' а). Qизе Задинә, щийе зара дайнә бьра р'азен.

Задинә чахе щар'щьме ль сәр ьстер' һьлтинә дьбә шьрqинйа тьштәки. Әw шуша чъре бу, Гәвәзе данибу сәр у ӧса биркьрьбу.

Һ'ӘСӘН. Qизе әw чьбу?
ГӘВӘЗ. Пи, ле бьра рәш бира мьн к'әти, тә дит? К'амбах мьн шуша чъре биркьр, сәр ьстер' һьлнәда.
Т'ЕЩЬР. Задинә лао, ле тә нәдит, wәки wьра тьштә һәбу. (З а д и н ә г ӧ һ е з а р' ә к е д а д ь к ә п'с ә п' ь с).
ЗАР'. Апо, бук дьве тә'ри бу, мьн нәдит.
Һ'ӘСӘН. Wай ле п'ешк qәлйай.
ГӘВӘЗ. Дә тьштә накә, чь бу һа.
Һ'ӘСӘН. Э, чьма, бьра мәри кәвәки жи п'ешкбә.
ГӘВӘЗ. Нәгӧнәки we мә'рьмейә. Әwe зә'ф заньбу сәр ьстер' чь һәйә?
Р'ОСТӘМ. Чьqа пәй гьлйа дьк'әви, баво.

Задинә кӧ гьлие Һәсән дьбһе бәр хwә дьк'әвә.

ГӘВӘЗ. Задинә, тӧ шӧхӧле хwә бькә, тьштә накә.
СУТО. (X w ә д а в е ж ә в й а л и - w й а л и) Һун чьма сәкьнинә, дохдьрәки бинын, дӧхдьр, ьне, льнге мьн п'әр'ьти дә.
ГӘВӘЗ. Ч'ә'ве ьне бьр'ьжә, ьна п'орк'ӧр чь халйе сәре хwә бькә?

СУТО. Дохдьр лазьмə. (Дьгри).

Т'ЕЩЬР. Ка дохдьр лао-лао, сəре ви чийайи дохдьре кӧ һəбə. Һəла кəр бə, əм һəк'имəки к'ӧ дəстхьн.

Һ'ƏСƏН. Р'остəм, дӧшəме нəсəкьни ə'сə һəр'и щəм Шьмавон.

Р'ОСТƏМ. Ə'сə, əзе һəр'ьм.

ГƏВƏЗ. Суто щан, дьхази бə'лгики дьне жи дайньм бəр сəре тə?

СУТО. На, на ьне, мьн нəлəqиньн.

Р'ОСТƏМ. Ьне, ле вəгəр', дьлəqини бьрине гəдə һе дешə.

ГƏВƏЗ. Əм дəрмане льнге тə нəгӧһезьн, Суто щан?

СУТО. На, на, бьра бьминə сьве.

ГƏВƏЗ. (Букер'а). Задинə, тə щи дани?

ЗАДИНƏ. Һьл. (Сəре хWə дькəжинə).

ГƏВƏЗ. Дə зар'но, һəр'ьн тек'əвнə щие хWə. (Зар' дьчьн).

Р'ОСТƏМ. (Р'адьбə). Дə баво, əзе Wе чум, дӧшəме əзе ə'сə Шмавон биньм.

Т'ЕЩЬР. Əре, əре, мьн qӧрбана хWəкə, ə'сə бинə.

Р'ОСТƏМ. Шəва Wə бьминə хWəш.

Т'ЕЩЬР.
Һ'ƏСƏН. } Һəр'и сəр хашйе.

СУТО. Апо, баво, һун жи һəр'ьн р'азен. Чьма р'унишьтьнə. Бьра дйа мьн т'əне щəм мьн бə.

Һ'ƏСƏН. Т'ещьр, дə р'аб əм жи һəр'ьн р'азен.

Т'ЕЩЬР. Дəсте мьн гəдə наqəте.
СУТО. На, на апо, тӧ һəр'ə.

Кəсəн жи Т'ещьр жи дьчьн р'азен.

ГƏВƏЗ. Суто щан, ще кəвəки бəшəра хwə хwəшкə, wəки Задинə бəр хwə нəк'əвə.
СУТО. Щə'нмеда бəр хwə дьк'əвə. Льнге мьн п'əрти.
ГƏВƏЗ. Задинə, wарə щəм Суто р'уне бьра бина Суто дəрк'əвə.
СУТО. На, на, əз нахазьм əw незики мьнбə.
ГƏВƏЗ. Дə ӧса нəвеж.
СУТО. Ьне, дə һун жи һəр'ьн р'азен, чьре весиньн.

Гəвəз дьчə. Дьминьн Суто у Задинə.

СУТО. Задинə, тӧ жи һəр'ə р'азе.
ЗАДИНƏ. (Һедика) Хəwа мьн нае, Суто щан.
СУТО. Дə бһел əз р'азем. (Орг'ане давежə сəр сəре хwə).
ЗАДИНƏ. Суто, льнге тə зə'ф дешə?
СУТО. Чи тəр'а, тӧ һəр'ə.
ЗАДИНƏ. Ах, Суто тӧ бəри мьн дьди?
СУТО. Əре, əре тӧ нəбуйай хwəре льнге мьн аwа нəдьбу?
ЗАДИНƏ. Ах, ч'ə'ве сəбəба бьр'ьжə, wəки тӧ жи, əз жи авитнə ви кали.
СУТО. Чь тə һатйə?
ЗАДИНƏ. Qəт, бона тə дьвежьм.
СУТО, əw кӧл нəданə тə.

СУТО. Ӧо, демәки сәбаб ньзани к'енә?

ЗАДИНӘ. Пак. Суто, демәки сәбаб ньзани к'енә?

СУТО. К'ейә? Дә тӧ беж.

ЗАДИНӘ. К'е кӧ тә зәԜьщандьн.

СУТО. Ә, тӧ наһатай, чьма һати, нә тӧ мәзьни, әз чу-кьм, мьн нькарбу бәр баве хԜә хәбәрда, ле тӧ?

ЗАДИНӘ. Суто, ле тӧ ньзани, Ԝәки ве кәйаме изна qиза тӧнә бәр мера хәбәрдьн?

СУТО. Баве тә Ԝәки һат, беже бьра тә хԜәр'а бьбә, бе, баво, Суто мьн кьз накә Ԝәки мала Ԝанда бьминьн.

ЗАДИНӘ. Ә, Суто тӧ зар'и, фә'мнаки. Ахьр к'е Ԝе изне бьдә мьн әз жь мала Ԝә дәрем.

СУТО. Тӧ зани, Ԝәки һәвале мьн сәр мьн дьк'әньн, дьвен тӧ зәԜьщий?

ЗАДИНӘ. Сәр мьн жи дьк'әньн.

СУТО. Нә тӧ мәзьни, сәр тә чьма дьк'әньн?

ЗАДИНӘ. ӘԜана дьвен мере тә зар'ә.

СУТО. Бона мьн?.

ЗАДИНӘ. Әре.

СУТО. Дә пак тӧ һәр'ә щәм дйа мьн р'азе.

ЗАДИНӘ. Суто, ахьр дйа тә мьр'а гот тәр'ка Суто мәкә.

СУТО. На, әз нахазьм тӧ вьрби.

ЗАДИНӘ. Ах, Суто, чьма тӧ мьн фә'м наки? Ахьр әз букьм, нә изна мьн тӧнә к'әсир'а хәбәрдьм, ле әз чаԜа һәрмә щәм дйа тә?

СУТО. На һәр'ә, мьр'а жи хәбәрнәдә.
ЗАДИНӘ. (Дьгри) К'öда һәр'ьм, Суто, к'öда?
СУТО. Щәм мьн нәсәкьн.
ЗАДИНӘ. Нькарьм, Суто, нькарьм, мьр'а шәрмә.
СУТО. Тәр'а дьвем щәм мьн нәсәкьн, әз дьхазьм р'а-
зем.
ЗАДИНӘ. Ах хWәде, бәлакә чаWа һатә сәре мьн.
СУТО. (Гази дйа хWә дькә). Ьне, ьне.
ТЕЩЬР. (Кьшйар дьбә). Кöр'о чйә?
СУТО. Апо, бук наһелә әз р'азем. (Задинә шәрма
дәсте хWә дьдә бәр ч'ә'ве хWә).
ТЕЩЬР. Кöр'о, р'йа хWәде к'әти, чьма гәрәк наһелә?
СУТО. На апо, әз нахазьм щә'м мьн бә. (Гәвәз жи
кьшйар дьбә).
ГӘВӘЗ. Чйә, Суто щан, чйә?
СУТО. Ьне, әз нахазьм бук щәм мьн бә, тö Wарә
щәм мьн.
ГӘВӘЗ. На ла-лао, гәрәки Задинә щәм тәбә, дьньһе-
ри щи тöнә.
СУТО. На, на, тö Wарә щәм мьн, (Дьгри).
ТЕЩЬР. Бо кöла хWә жи намьрә, щаньм, тәр'а дьвем
кәр'бә, Wалә баве тә р'абу Wе диWана тә бькә.
ЗАДИНӘ. Ах, хWәде щан, к'öда һәр'ьм, ван беисафа
чь ә'щебәкә гьран анин сәре мьн т'ор'к'öре. (Дь-
кә искә-иск дьгри).
ГӘВӘЗ. Qизе әфсәнә, тö чьма дьгрий, шәрмә, лао.
СУТО. (Чахе Задинә дьгри гоне Wи пе те).

Һне, wəки ӧсанə щие буке дайнə жь мьн дур, лап бəр дери.

Гəвəз щие Задине ɥатинə у диса дьчə щие хwə. Задинə бəр дери, ль сəр щие хwə рудьне у дьк'əвə мьтала. Диса дьчарчьрə, диса һесра дьловинə. Хəw нак'əвə ч'əва, дьк'əвə мьтала.

СУТО. Бəсе руней, р'абə чьре весин.
ЗАДИНƏ. (Дьгри). Ах, Суто чьqа то хьраби. Тə чьма əз дамə шəрме, гəло тӧ тьштəки фə'м дьки?
СУТО. Чьре весин, дəрəнгə.

Задинə чьре ведсинə у к'ьнщава рудьне сəр щие хwə. Диса ɥӧшӧрмиш дьбə. Хəw нак'əвə ч'əва, əw дьчарчьрə, дьл ле тəнг дьбə. Ниве шəве дəрбаз дьбə. Т'əв р'азайнə. Дəрва гӧр'ə-гӧр'а ə'wранə баран те. Задинə эме нив сəһəти ч'əве хwə дьдə сəр һəв, р'адьзе, ле ə'wьр ӧса дькьнə гӧр'ин, wəки Задинə ьшйар дьбə. Ч'əве хwə вəдькə, дорбəре хwə дьнһерə. К'əла ху дьдə сəр, ч'əв ле фьрəдьбьн, сəри ле дьгəр'ə, к'əрба п'ор'е хwə дьк'ьшинə.

ЗАДИНƏ. (Qаим дьк'əнə). Мьн дит, р'абьн Суто тӧ жи, һəма һеща, һəма һеща, диса чу.
СУТО. (Дьтьрсə) Һне, һне. (Т'əв ньшйар дьбьн).
ТЕЩЬР. Кӧр'о, əw к'ижанə?

Задинə һəвəки дьсəкьнə диса дəст пе дькə.

ЗАДИНӘ. Нәчә, нәчә, әз жи тем. (Дьк'әнә).

ҺӘСӘН. Кӧро букә, ӧса дькә? Ле мал шәwьти, әв чь әщеб? (Дьбә зивәзива зар'а, дьгрин). Гәвәз дьхазә чъре вехә ле търса дәсте wе нагрә.

ТЕЩЬР. Гәвәз, чъре вехә, чъре, сӧмӧла, сӧмӧла.

Т'ещьр сп'ичке ведхә у незики Задине дьбә, Задинә хwә дабу qӧлч'е диwер у вйалиwийали дьнһери. Т'ешьр чъре ведьхә. Задинә дәстмале дьк'ьшинә сәр ч'ә'ве хwә.

ГӘВӘЗ. Задинә, чьма ӧса дьки?

ЗАДИНӘ. (Диса дьк'әнә). Әзе һәрьм, әзе һәрьм, бьнһер, wа һат.

Т'ЕЩЬР. Сӧмӧла, сӧмӧла, һәwара мә шәмсә, һәwара мә шәмсә.

ГӘВӘЗ.
ҺӘСӘН. } Хwәде, тӧ ч'арәке бьки.

ҺӘСӘН. (Дьхазә дәсте Задине бъгрә). Чьма ӧса дьки, лао, чь тә qәwьми?

ЗАДИНӘ. Бәрдә, бәрдә (дьqужә).

Һәсән, Т'ещьр у Гәвәз дур дьсәкьньн у ле дьньһерьн.

СУТО. Ьне, баво, әwе жь мал дәрхьн, әз дьтьрсьм. (Дьгри).

ГӘВӘЗ. Задинә, wаре щәм мьн.

Ве дәрбе Задинә нак'әнә, накә qужин, ле ч'ә'в ле фьрә дьбьн, эша сери зор пе дькә.

Тещьр. Задинә лао, чьма ӧсани?.

Задинә дәнге хԝә накә, зурмайи ч̣әве гьшка дьнһер'ә.

ГӘВӘЗ. (Һ̣әсән у Тещьрр'а). Һун һәрън, һәрън, кәчък жь ԝә шәрм дькә.

ТЕЩЬР. һәла ԝар, Һ̣әсән. (һ'әрдӧ дьчьн йалики).

ГӘВӘЗ. Задинә, ԝар тек'әвә щийе хԝә, рьк̣әт̣бә. (Задинә сәре хԝә дьк̣әжинә, дьве на). Задинә к̣әвәки сәре хԝә дайнә, тӧ ишәв qә р'анәзай.

Задинә һедика р'удьне сәр щйа, Гәвәз жи к'еләке р'удьне. Әԝана ӧса дьминьн к̣әта сьвә зәлал дьбә.

П'әр'дә

СӦФӘТЕ ДӦДА

Сьбе р'он дьбә. Тәв тиренща хԝә п'әр'вәдьдә ль сәр гӧнд. Шьван, бәрхван у гаван, к̣әйԝане хԝә дәрдьхьстьнә ч̣ере. К'әләк'әлә пез у бәрхайә, ԝитә-ԝитә ч̣ьвика. Мала Һ̣әсәнда тьжи дәрщинарьн, Задинә нава щйаданә. Шех-Щәлил бәр сәре ԝе р'уньштйә.

ТЕЩЬР. Э, Щәлил, Щәлил, ньшкева бу һа.

ШЕХ-ЩӘЛИЛ. Әм чаԝа бькьн, кьрьна хԝәдейә, к'е дькарә бәр хԝәде хәбәрдә?

ТЕЩЬР. Хер.

Һ̣'ӘСӘН. Кәко, тӧ дьвей әм кәчьке бьбинә щәм к'е?

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Пештьри бәр ощахе щики жи на, тӧ гәрәки бьби бәр ощаха «Щьн-Тәйар».

Т'ЕЩЬР. Əре, әре, сәре мьн qӧрбабә. Əз жи ӧса дьвем.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Бьр'а, льнге гәдә qә чаԜа бу?

Һ'ƏСƏН. Һәй тә хали сәре мьн кьро, әԜ жи qолайиә.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. ХԜәде хер бькә, әв чь qәзийайә те сәр ве мале? ХԜәде, тӧ р'ә'мәке теки дьле ван тьфала.

Һ'ƏСƏН.
Т'ЕЩЬР. } Зә'ф р'азинә, кәко.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Һәла Ԝи гәди әзе дәрбәки жи ле бьнһер'ьм, һә'вә дәрман дайньм Ԝе qәнщбә, ле әв кәчька?

Т'ЕЩЬР. Бәхте мьн ӧсанә, бьра-бьра.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. К'ижан херә хԜәде Ԝе бькә.

Һ'ƏСƏН. (Гәвәзер'а) Qизе, к'аре мә бькә к'ьнщмьнще буке лекә, әм бьһәр'ьн бәр ощахе, чька хԜәде чь дькә.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. Əре, әре чьqа зу, аqа п'ак.

Щинаре мала Һәсән һеди-һеди бәла дьбьн. Гәвәз к'ьнще буке ледькә.

ЖЬНЬКƏК. Мьqатбьне бой хԜәдеда, гӧнәйә.

ШЕХ-ЩƏЛИЛ. ХԜәде сьламәтие бьде.

Т'әв дьчьн, малда тәне Т'ещьр у Сусьдминьн. Һәсән у Гәвәз Задине дьбьнә бәр ощахе.

П'әр'дә

QƏWЬМАНДЬНА ШƏША

Жь we ҏоже ҙəрбаз дьбə 15 ҏо. Ниврəйə. Дуки зрав жь бəр дəре Һəwате qьлоз дьбə жоре. Əw дуйе кӧҹькə. Һəwат бьн сӥа qəлахе ҏуньштӥə, йалики гьрара сəр кӧҹьк лəв дьхə, йалики жи һедика кьламəкə зəлул дьстьре у һесьра дьбарине. We дəме хортəки щаһьл бь сӥари qайим бəрбь мала Һəwате те.

СӦФƏТЕ Ə'WЛЬН

ҺƏWАТ. Wи, хwəде тӧ херки, əв чь сӥарə?

ХОРТ. (Дурва) Мəте, мьзгинӥа мьн тəҏа.

ҺƏВАТ. (Р'адьбə жь пӥа). Мьзгинӥа тə сəр ҹə'ве мьн, чь буйə?

ХОРТ. Мəте нə Мəщит һат.

ҺƏWАТ. Wи əз qӧрбана Wи дəнгимə, к'ане, к'ане?

ХОРТ. А, wӥа, хари ҹə'ле бу.

Һəwат гьраре дьһелə у дьҏəвə. Əw һ'əта дьгһижə Мəщит се-чар дəрба дьк'əвə, диса ҏадьбə. Мəщит ҹə'в пирьке дьк'əвə, гаве хwə лəз дькə.

МӘЩИТ. Пире нәрʼәв, нәрʼәв.

Мәщит у Һәwат тенә дәст у рʼуйе һәв, ћьше Һәwате дьчә.

МӘЩИТ. Пире, пире, чьма öса буйи, рʼабә. (Аве дьрʼәшиньн сәр чʼәʼве Һәwате, те сәр кьше хwә).

ҺӘWАТ. (Кʼәрба дьгри). Wи Мәщит, әв чь хәwнә? Нә шькьр чʼәʼве мьн чʼәʼве тә кʼәт.

МӘЩИТ. Пире, хәwн нинә, мьн борще хwә qәданд, нһа әз һатьмә мал.

ҺӘWАТ. Әз qöрбана wе бәжнемә, Мәщит щан. Нә шькьр пирка тә нәмьр кәта тö һати.

Мәщит дькʼәвә мьле пирка хwә у дьчьнә бәрбь мал. Мәщит дина хwә дьде, гьрара сәр кочьк, тәмам кʼәл чуйә у рьжайә.

МӘЩИТ. (Бь кʼән) Пире, гьрара тә тәмам рʼьжайә.

ҺӘWАТ. Пи, щәʼнма гьраре һу.

МӘЩИТ. Пире, һәла тö ви һолькеда дьмини?

ҺӘWАТ. Тö мьрʼа хwәш би, Мәщит щан. Бьра чʼәʼве мьн тә зһа бә. Әw гь һечʼ.

Мәщит дькʼәвә мал, дина хwә дьдә ћәму qöл-пущаха. Һәwат кöлев датинә.

ҺӘWАТ. Рʼуне, әʼзизе мьн.

МӘЩИТ. На пире, әз гәрәки нһа щикида һәрʼьм, зу жи вәгәрʼьм. Һан ван һурмура һьлдә.

HƏWAT. Те к'ӧда һəр'и, Мəщит щан.

МƏЩИТ. Пире, əзе зу бем.

HƏWAT. Пире ҷӧрбана тəбə, жь пирка хWə гьлйа вəдшери?

МƏЩИТ. На пире, əзе паше бəжьм. (Дьхwəзə дерир'а дəре, Ә'рфут дəрда те).

Ә'РФУТ. Wай тӧ сəр ч'əве апе хWə һати. Ч'ьра мьн. (Мəщит Ә'рфут дьчнə дəст-р'уйе һəв).

МƏЩИТ. Хӧламе ч'əве тəмə, апо щан.

Ә'РФУТ. Э, Мəщит, нə тӧ шькьр сьламəти һати, ч'əве мə ч'əве тə к'əт.

МƏЩИТ. Зə'ф р'азимə апо, зə'ф р'азимə.

Ә'РФУТ. Һəwат, шькьр ве р'ожер'а.

HƏWAT. Хwəде шькрбуне бинə пешйа тə, тə'ли-тəнгйа нəвини.

Ә'рфут р'удьне, ле Мəщит диса сəкьни дьминə.

Ә'РФУТ. Дə р'уне, р'уне, чьма сəкьний?

МƏЩИТ. На апо, тӧ к'əрəма хWə р'уне, əзе щикида һəрьм у зу бем.

Ә'РФУТ. Əз изне надьм тӧ щийада һəр'и. Р'уне, нһа мəрйе бенə мал бона ч'əвр'онкайе. Əзе жи р'абьм кавр'а кəл шəр'жекьм, р'əмəтйе баве тə гьлие хwəш дьгот,—чахе щийада дьчи беж паше, һəр'ə у тьме гӧр'а мəзьнə бькə. Йек гӧр'а мəзьнə дькьн, льнге wан кəвьра нак'əвə.

МӘЩИТ. Апо, әз гәрәки ә'сә һәрьм, кәта тӧ шәржеки әзе бем.

Ә'рфут лева хẇә дьгәзә.

НӘẆАТ. Нәчә, Мәщит щан, те һәри к'ӧ дә.

МӘЩИТ. На пире, гәрәке әз һәрьм, ә'сә пешйе Сәйдо бьвиньн.

Ә'РФУТ. Э, кер нае, лао чуина тә... Әва бу чәндәкә qизапа ẇи Задинә пәй дә'ẇатер'а каләки чәтьндаңә, qә дьле ẇан жи һьлнадә ẇәки тӧ һәри.

МӘЩИТ. (Qайим). Чь дьвежи апо?

Ә'РФУТ. Әре лао, нһа зә'ф чәтьнә кале ẇе.

МӘЩИТ. Ах, апо, тә чь гот, демәки Задинә меркьрйә?

НӘẆАТ. Ч'ә'ве пирка тә бьр'ьжә, лао. (Дьгри).

МӘЩИТ. Р'аст беж, апо, хẇәре мьн нахапини?

Ә'РФУТ. На лао, р'аст дьвежьм.

МӘЩИТ. (К'әлогьри дьбә) Демәки ӧса, апо, беж: (бь һерс). Нһа Задинә бука к'ейә?

Ә'РФУТ. Задинә бука Ѣәсәнә, Һ'әсәне бьре Т'ещьр.

МӘЩИТ. Апо, тӧ qәста дьвежи, кӧр'е Һ'әсән йе зәẇаще тӧнә.

НӘẆАТ. Кӧр'е Һ'әсән зар' бу зоре зәẇьщандьн, тьфали һин дьбу, баве жь мәк'тәбе дәр'хьст у зәẇьщанд, дьвен р'ожа дә'ẇәте гәдә к'әтйә, льнге ẇи щи дәрк'әтйә.

МӘЩИТ. Әв чь шӧхӧләки ч'әп вана гьртйә, һай мала ван беисафа кавла кӧлебә.

Ә'РФУТ. Чьма ч'әпә?

МӘЩИТ. (Бь һерс). Шӧхӧләки чәп у беисафә, апо.
Ә́РФУТ. Ӧса нәвеж, лао, әw кьрьне хwәденә.
МӘЩИТ. Чь хwәде, апо, к'ане хwәде, әв тәмам кьрьне бәнданә, хwәде т'ӧнә.
НӘWАТ. Ӧсто-хӧла-ӧстӧ-хӧла...
МӘЩИТ. Дә әзе wе чум. (Ләз жь мал дәрте, Ә́рфут р'адьбә жь пйа).
Ә́РФУТ. Кӧр'о, вәгәр'.
НӘWАТ. (Дьгри). Мәщит, Мәщит, ах хwәде, к'е дитйә хәрибе мәрийа бен п'ак ша нәбә? (Диса дькә гази). Вәгәр', Мәщит, вәгәр'.

Мәщит иди жь гӧнд дәрк'әтьбу. Дьда нава ьстрйа, у кәвьркӧч'ькар'а дәрбаз дьбу бәр бь Задине дьбәзйа.

П'әр'дә

СӦФӘТЕ ДӦДА

Әw дьгиһижә к'әwшәне гӧнде Һәсән. Незики гӧнд хәбатчи у р'енщбәр дьхәбьтьн. Нав хозанәке, чәнд хӧртед щаһьл к'еләндие дьк'ьшиньн. Мәщит незики wан дьбә у сьлаве дьде.

МӘЩИТ. Сәлам әлеким, qәwат бә wәр'а.
ХӘБАТЧИ. Ә́леким сәлам, сәр ч'ә'ва, сәр сәра, хорте дәлал.

МӘЩИТ. Бьбахшиньн, тьхмина мьн Һ'әсән ви гӧнди дьминә нә?

ХӘБАТЧИ. Бәле, хорте дәлал.

МӘЩИТ. Дә ма хатьре wә, зә'ф р'азимә.

Мәщит дьчә бәрбь гӧнд.

ХӘБАТЧИК. (Пәй Мәщитр'а) Гәло әw кӧр'е к'е бу, чь кӧр'әки мә'рифәт бу. Кьвшә әw әскәрие тә'зә һатйә.

Мәщит чахе дьк'әвә гели, дьньһер'ә we qизәкә щаһьл п'ор'-гӧлйе we тәвһәв буй, чәнд п'ине р'әнг-р'әнги дестда дарәкә байани дьхәмьлинә. Әw Задинейә, Мәщит незики we qизе дьбә.

МӘЩИТ. Qизка дәлал, тӧ тәне ведәре чь дьки? (Qизьк вәдьщьньqә).

ЗАДИНӘ. Әз ве даре дьхәмлиньм.

МӘЩИТ. Бона чь?

ЗАДИНӘ. Әва зйарәтә.

МӘЩИТ. Тӧ qиза к'ей?

ЗАДИНӘ. Де баве мьн тӧнә, нә ведәренә, (Qайм). Чи тәр'а, тӧ һәр'ә, нәсәкьн. (Һедика). Бьнһер', чьqа р'ьндә, пәй, әва чqьла шкәстйә.

Мәщит һе незики we дьбә.

МӘЩИТ. Әва зйарәта тә тәнейә?

ЗАДИНӘ. Әре, әзе сьве һе рьнд бьхәмьлиньм. Дә нәсәкьн, һәр'ә, тӧ чьма һати, нә тӧ салдати?

МӘЩИТ. Әз аза бумә.

ЗАДИНӘ. (*Дьк'әнә*) Э, ча кьм һәр'ә, диса һәр'ә, вьра нәп'акә.

МӘЩИТ. Наве тә чйә?

ЗАДИНӘ. На, на, әз жь тә дьтьрсьм, тӧ салдати щәм зйарәте нәсәкьн, һәр'ә. Т'ьвьнга тә һәйә.

Мәщит сәре хwә дьһ'әжинә, жь wе тьтшәки фә'м накә, дьхазә һәр'ә. Qизьк диса qайм дьк'әнә. Мәщит тедәрдьхә, wәки әw кәчьк динә. Әw дьчә незики гӧнд р'асти бәрхванәки бьчук те, әw К'очойә. Мәщит сәр кәвьрәки р'удьне у гази wи бәрхвани дькә.

МӘЩИТ. Бәрхване бьчук, тәр'а бәрәк'әт бә, һәла жорда Wарә, Wарә. (*К'очо дьр'әвә те щәм Мәщит*).

К'ОЧО. Чйә апо? (*Шәрм дькә*).

МӘЩИТ. Тӧ кӧр'е к'ей?

К'ОЧО. Әз кӧр'е Мәмемә.

МӘЩИТ. (*Дәсте хWә дьрежи гӧнд дькә*). Тӧ ви гӧнди дьмини?

К'ОЧО. Әре.

МӘЩИТ. Наве тә чйә?

К'ОЧО. Наве мьн К'очойә.

МӘЩИТ. К'очо щан, тӧ К'әсән нас дьки?

К'ОЧО. Чьма нас накьм.

МƏЩИТ. Гəло нhа əw малданə?
К'ОЧО. На, иро кӧр'е хwə бьрə сəр кək'има.
МƏЩИТ. Чьма?
К'ОЧО. Р'ожа дə'wəта wи əw жь хени к'əт у льнге wи щи дəрк'əт, нhа зə'ф qолаййə.
МƏЩИТ. Чьма кӧр'е Һəсəн ӧса мəзьнə, wəки зəwьщандьн?
К'ОЧО. На, жь мьн 2 сала мəзьнə. Баве wи хьрабə, зоре зəwьщанд у жь школе дəрхьст.
МƏЩИТ. Наве бука Һəсəн чйə?
К'ОЧО. Задинə, Апо Суто qə Задине кьз нəдкьр жер'а дьгот чьма hати мала мə, həр'ə.
МƏЩИТ. Задинə нhа малданə.
К'ОЧО. К'е занə, нhа əw к'ижан чол у п'əсара дьгəр'ə,
МƏЩИТ. Чь дьгəр'ə, К'очо?
К'ОЧО. Динə апо, Задина динə. Жь дə'wəте зə'ф дəрбаз нəбубу əw шəвəке дин бу. Чəнд дəрба бьрнə бəр ощахе, диса п'ак нəбу.

Мəщит р'адьбə жь п'йа.

МƏЩИТ. (Мəт'алмайи). Дин буйə?!
К'ОЧО. Əре апо, а, дьqəwьмə ви гəлидабə.
МƏЩИТ. Р'астə, К'очо, кəч'ькəк ви гəлида бу.

П'ə р'д ə

СӦФӘТЕ СЬСЙА

Мәщит вәдгәр'ә бәрбь гели. Те дьсәкьнә бәр дәве гели у дьнһер'ә, wе бьне гели кәчькәк р'урьштийә бәр дәве щәwе у авер'а дьлизә. Мәщит ч'әв пе дьк'әвә, тедәрдьхә кӧ Задинәйә, гази дькә.

МӘЩИТ. Задинә.

Задинә ч'ә'в Мәщит дьк'әвә дьр'әвә. Мәщит чәнд дәрба гази дькә, ле Задинә насәкьнә. Әw пәйа дьбә гели, пешйа Задине дьгрә.

МӘЩИТ. Кӧда дьчи, Задинә, бьсәкьн, бьсәкьн, р'ӧке мьн.

ЗАДИНӘ. һәр'ә, һәр'ә, әз жь тә дьтьрсьм.

Задинә насәкьнә. Мәщит мьле wе дьгрә. Задинә дьqужә.

ЗАДИНӘ. һәwар, мьн дӧкӧжьн. (Мәщит мьле Задине бәр'дьдә).

МӘЩИТ. Задинә, Задинә, к'әс тә накӧжә, дина хwә бьдә мьн, әз Мәщитьм. (Задинә дьсәкьнә ч'әве Мәщит дьнһер'ә).

ЗАДИНӘ. На, на тӧ нә Мәщити, һәр'ә, Мәщит дур'ә, иди нае.

МӘЩИТ. Задинә, ә'зиза мьн, әз р'аст дьвежьм, тәзә әскәрйе һатьмә. Әз щәм пирка хwә жи аqа нәсәкьним, дьле мьн, Задинә, әз һатьм бона тә, бонә тә.

Задинә мәт'әлмайи ч'ә'ве Мәщит дьньһер'ә. Эп'ещә wәхт ле дьнһер'ә ньшкева, дькә qир'ин.

ЗАДИНӘ. А, а, тӧй кӧр'е пире? (З у р м а й М ә щ и т д ь н ь һ е р'ә. М ә щ и т З а д и н е к ә м е з д ь к ә).

МӘЩИТ. Әре, ә'зиза мьн, әзьм кӧр'е пире, ньһа һатьмә бона тә. Те бира тә, мьн тәр'а дьгот мьнмьник.

ЗАДИНӘ. (Д ь г р и) Ах, Мәщит, чьма һати, һәр'ә, бньһер' жорда мә дьнһерьн. (Х ӧ р т ә к и щ а һ ь л к'л а м а Р'ь з г а н о д ь с т р а).

МӘЩИТ. К'ода һәр'ьм, иди чаwа әз тәрка тә бькьм...

ЗАДИНӘ. Р'әнге хWә давежә, у мина бәлге дарeд пайзе дьләрьзә.

ЗАДИНӘ. Ах, Мәщит, тә чь гот. Һәр'ә, наем, иди дәрәнгә.

Задинә дәсте Мәщитда сьст дьбә.

МӘЩИТ. Задинә, Задинә, чьма ӧса дьки?

ЗАДИНӘ. Ах, сәре мьн.

Ч'ә'ве хWә дьгрә. Мәщит дәсте хWә дьдә сәре Задине.

МӘЩИТ. Задинә, ч'ә'ве хWә вәкә. (Q а й м). Задинә!

ЗАДИНӘ. (Д ә с т е х W ә д а в е ж ә с т ӧ й е М ә щ и т). Ах, Мәщит, (Ч'ә'в е х W ә в ә д ь к ә, д о р б ә р е х W ә д ь н һ е р'ә).

МӘЩИТ. Задинә, ә'зиза мьн, беж, тӧ чьма ӧса дьки?

ЗАДИНӘ. Ах, дьле мьн...

МӘЩИТ. (З а д и н е р'а д м у с ә). Ах, Задинә, мала сабаба бьщәWьтә, Wәки тә авитьнә ве р'оже.

ЗАДИНƏ. (Анщах). Мə-щи-иит....

Задинə дьк'əвə. Мəщит мьле Задине qайм дьбə у тинə.

МƏЩИТ. (Qайм) Задинə, Задинə. (К'əльгри). Ах, əв чь ə'щев бу? Задинə, Задинə, ч'əве хWə вəкə, мьн бьнер, ə'зиза мьн. (Кəмəз дькə у дьгри). Ах, тəзə We бьhата ə'мьр, тəзə We бьhата бəхтəWари, ле чь фəйдə, чу. Задинə дəст мьн чу... (Задине кəмез дькə). Задинə, Задинə!

П'əрдə

ИСМАИЛЕ ДУК'О
ЗӘWАЩА БЕ ДЬЛ

Р'едактор у коректора контрол Э У. БӘК'ОЕВА
Шькльк'еш М. ТИРАТУРЙАН
Р'едакторе бәдәwәтйе АН. ГАСПАРЙАН
Р'едакторе техникйе ОН. ГАНИКЙАН

ВФ 10807 Т'әмбә 533 Тираж 500

К'агәз $70 \times 108^{1}/_{32}$, бәлгнәшьре мәнгәне 7,03
Бәлгнәшьре нәширәте 3,62
Бона нәшьре һатйә спартьне 18/II с. 1964
Бона чапкьрьне һатйә ԛолкьрьне 11/XII с. 1964
Ԛимәт 17 к.

Нәшьрхана I-е йа сәрwертийа сәнәйа полиграфейә сәрәкәйә комитеа пресаейә дәwләте, йа Совета Министред Р'еспублика Әрмәнистанейә Советиейә Социалистйе